

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2167
2,90€ | 4 ABRIL 2021

Celebració de la Comunitat de Sant'Egidio a la basílica dels Sants Just i Pastor de Barcelona l'any 2015.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Llum que encomana vida

Homes i dones esperançats rere les
petjades de Jesús ressuscitat

P. 16-18

Vivència
religiosa a
Brians 2

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Crist Ressuscitat ho abraça i ho il·lumina tot

A la Vetlla Pasqual, després de la primera lectura del llibre del Gènesi, es canta: «Quan envieu el vostre alè reneix la creació / i renoveu la vida sobre la terra.» Com ressonen en nosaltres aquestes paraules! Com esperem un renaixement de la creació! Durant els mesos de confinament, els qui tenen el privilegi de viure voltats de natura, han observat com n'ha estat, de diferent, el comportament dels animals, talment com si sentissin que recuperen els seus espais propis, massa sovint envaïts per la presència humana.

Diu el papa Francesc, fent-se ressò d'un gran pensador, el P. Teilhard de Chardin, a la *Laudato Si'*: «El fi de la marxa de l'univers radica en la plenitud de Déu, que ja ha estat assolida per Crist ressuscitat, eix de la maduració universal. El fi últim de les altres criatures no som nosaltres. Però totes avancen, juntament amb nosaltres i a través de nosaltres, cap al terme comú, que és Déu, en una plenitud transcendent en què Crist ressuscitat ho abraça i ho il·lumina tot.» Aprenguem, com feia Antoni Gaudí, del llibre obert de la natura: «Perquè cada criatura reflecteix alguna cosa de Déu i té un missatge per ensenyar-nos» (LS).

Avui celebrem la gran resposta de Déu Pare a la mort —aparentment absurda i escandalosa— de Jesús en la

Creu. Diu mossèn Rius-Camps, col·laborador del setmanari, «"quan resplendeixi el sol del primer dia d'una nova setmana", no anirem al sepulcre, com feren Maria Magdalena i Maria, la mare de Jesús, perquè aquell sepulcre ha quedat buit per sempre. Però el mateix àngel del Senyor ha fet rodolar la llosa que pesava sobre els nostres caps i s'ha assegut damunt d'ella per impartir-nos una lliçó. Igual que s'adreça a aquelles dones espordides, l'àngel, com a portaveu de Jesús ressuscitat, ens asserena en aquests moments en què estem estressats per tantes i tantes males notícies que no paren de comptar morts o gent infectada per un virus diminut que ha qüestionat les nostres seguretats».

Per difícils que siguin els moments que ens toqui viure, tinguem la seguretat que Crist ha assumit en ell mateix aquest món material i ara, ressuscitat, habita en la intimitat de cada ésser, l'embolcalla amb el seu afecte i l'omple amb la seva llum.

Benvolguts lectors, us desitgem que allí on us trobeu, pugueu viure una bona Pasqua. També els deixebles de Jesús, després d'uns dies tristos de foscor i aïllament, van experimentar la proximitat lluminosa i l'alegria exultant del Ressuscitat que els va canviar la vida. Bona Pasqua!

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

22
Opinió

24
L'entrevista

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Societat

46
Agenda

47
Des del carrer

Picanyol, el ninotaire candorós

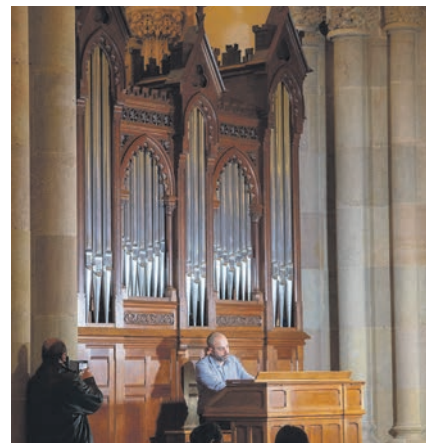

PÀGINA 20

24-27
Entrevista al cardenal de Veneçuela
Baltazar Porras

Nou orgue a la cripta de la Sagrada Família

PÀGINA 19

Víctor Juan Iglesias, compositor de rap

PÀGINA 36-37

47
Gmà. Jesús de la Cruz,
titular del col·legi
Sant Gabriel de
Torroella de Montgrí

La setmana en tuits

CINDY WOODEN
@CINDY_WOODEN

Catholic News Service

El papa Francesc ha ordenat mesures de reducció de costos al Vaticà, començant amb una reducció del 10% del sou mensual als cardenals

EMILIO MORENATTI
@EMILIOMORENATTI

Editor i cap de fotografia d'Associated Press a Espanya i Portugal
 Assisteixo cada setmana al repartiment de menjar per a gent necessitada a la plaça de Sant Agustí de Barcelona. Us puc assegurar que els carrets d'anar a comprar es multipliquen

ÀITOR PÉREZ I CODORNIU
@APEREZCODORNIU

Professor

Des de Barcelona tinc un trosset del meu cor a la catedral de Santa Maria de Tortosa per la #baixadadelacinta. No hi ha guerra, revolució, dictadura, crisi o pandèmia que apague la llum de l'esperança #nostracintasobretot

ALESSANDRA SMERILLI
@ASMERILLI

Salesiana i economista

Gràcies a Déu, i al papa Francesc, pel nomenament com a sotssecretària del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
 Coordinador d'informatius

Fe i comunicació

S'acaba de publicar el cinquè document del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat. Es titula *Diversitat religiosa i mitjans de comunicació: una expressió de la voluntat de diàleg*. L'escrit aborda el paper dels mitjans en la configuració de la convivència interreligiosa i interconviccional. A l'espai *Temps de diàleg* del dimarts 23 de març a les 18.35 hores, el relator principal d'aquest treball, Francesc-Xavier Marín, destacava que «la qualitat de la imatge que ens fem de la realitat es basa en la confiança que dipositem en els periodistes i altres comunicadors, un fonament també per a les institucions religioses».

En un altre moment de l'entrevista, el també professor de Blanquerna-Universitat Ramon Llull assegurava que «els professionals de la comunicació poden ser grans educadors de les comunitats religioses, que poden veure perillar la seva capacitat de gestió de la informació». Després de dir que «no es pot caure en el simplisme», també comentava que «la interacció entre comunitats i mitjans, com més fluida sigui, més difícilment es pot caure en informacions estereotipades».

L'efemèride de la setmana

8 d'abril del 1378: l'elecció de Bartolomeo Prignano, bisbe de Bar, com a papa Urbà VI, provoca el Cisma d'Orient.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Gairebé dos anys després de l'incendi de Notre Dame de París les tasques de reconstrucció avancen lentament. Ara ha començat la fase de restitució de l'entramat de bigues original per un de nou. Per a tal fi s'ha seleccionat la millor fusta de roure dels boscos del nord de França. A la imatge, un operari suspès entre les bigues noves i les calcinades pel foc.

MIRADA AL MÓN

Blaumut i la sinodalitat

Alguna cosa passa a Roma. Es nota. Els sotssecretaris del Sínode dels Bisbes, nomenats fa ben poc, Nathalie Becquart i Luis Marín, transmeten una gran dosi d'entusiasme, creativitat i feina en equip juntament amb el cardenal Mario Grech. Units als col·laboradors més directes, han decidit una metodologia de treball «sinodal», això és, tots junts, escoltant, atents els uns

Si aconseguim que aquesta dimensió sinodal ho travessi tot, realment «farem enrenou», en expressió de l'actual Bisbe de Roma

JOSÉ MIGUEL HERNÁNDEZ LÓPEZ
Historiador

La beata i màrtir Maria Mercè Prat va néixer a Barcelona el 1880 i va ser una religiosa de la Companyia de Santa Teresa de Jesús. Amb 15 anys acabats de fer, mor el seu pare i, un any més tard, la mare. Amb la seva tieta Antònia es va ocupar de la família, compaginant les feines domèstiques amb l'estudi en una acadèmia de Belles Arts que hi havia al carrer del Carme. A més, es va integrar en les activitats d'apostolat de la parròquia de Santa Maria del Pi.

Els anys de formació en la vida escolar teresiana devien influir decisivament en el seu propòsit de seguir Crist en el camp de l'educació. El 1913 va fer professió perpètua dels vots i el 1915 va ser nomenada consiliària provincial, de manera que es va traslladar a Tortosa. Va ser-hi fins al 1920, quan novament

als altres i preparant «sorpreses» per a l'Església en el seu conjunt. Volen que tota l'Església estigui en camí sinodal en els camps més diversos. I ho fan contagiant un enorme entusiasme. Precisament, un dels somnis de Francesc és la sinodalitat. Si aconseguim que aquesta dimensió sinodal ho travessi tot, realment «farem enrenou», en expressió de l'actual Bisbe de Roma.

És veritat que la notícia més mediàtica ha estat el nomenament de la germana Nathalie, perquè serà la primera dona amb veu i vot en un Sínode dels Bisbes. Però, en realitat, la manera com s'organitzen és d'allò més revolucionària alhora que estranyament normal que puguem pensar: treballar en equip.

Fa uns anys, Blaumut, amb la seva música suau i encomanadis-

FERNANDO CORDERO

Religiós dels Sagrats Cors i periodista

sa, ens va mostrar una manera de fer camí plegats amb la cançó *Pa amb oli i sal*. No hi ha millor camí en comú que el que assagem en la quotidianitat, compartint amb els altres el pa, l'oli i la sal, aplegant-nos al voltant de l'amistat i la vida. Quan fem d'allò més normal una cita per a la trobada, l'escolta i el compartir, les coses poden canviar i ens poden remoure els nostres força caducs esquemes.

És preciós això que expressen: «Caminarem els passos d'altres peus.» És a dir, posar-nos al lloc de l'altre, fer nostra la història i la sensibilitat dels diversos ens dona un toc amb gust de Jesús de Natzaret. *Pa amb oli i sal* podria ser un bon himne per a una Església sinodal, una aportació catalana per a l'Església universal.

LA SAL DE LA TERRA

La beata i màrtir Maria Mercè Prat

seria destinada a Barcelona, aquest cop a la Casa Mare de Sant Gervasi, lloc que va abandonar el 21 de juliol del 1936 en esclatar la guerra civil i desfermar-se una terrible persecució religiosa a Barcelona i la resta de Catalunya: grups d'incontrolats van buscar els qui tinguessin alguna relació amb l'Església i, en molts casos, els van matar sense gaires explicacions.

De les 283 religioses assassinades, una era Maria Mercè Prat,

De les 283 religioses assassinades, una era Maria Mercè Prat, que va ser detinguda el 23 de juliol per una patrulla de milicians

que va ser detinguda el 23 de juliol per una patrulla de milicians quan, en companyia d'una altra religiosa teresiana, la germana Joaquina Miguel, cercava un lloc segur per refugiar-se. El cap del grup de milicians va comentar que calia matar aquelles persones perquè eren religiosos. I així va ser: a les deu de la nit del 23 de juliol, el grup de Mercè Prat va ser portat fins a un indret de la carretera de la Rabassada, Sant Genís dels Agudells, a prop del Tibidabo, i un total de cinc homes els van disparar amb els seus fusells. Mercè Prat va quedar malferida però, en arribar un altre cotxe amb milicians, li van disparar de nou i van posar fi a la seva vida. La germana Joaquina Miguel aconseguiria salvar la vida i, pel seu testimoni, sabem el que va passar aquella nit.

UN NOU LLINDAR

La Pasqua torna a rebrotar enmig del dolor

Jesús, havent mort,
ara ha ressuscitat,
és viu!

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

A nosaltres, com als primers cristians, ens canvia la vida quan tenim **els mateixos sentiments que Jesucrist** i no mirem cadascú per ell, sinó que procurem sobretot pels altres. Ho hem intentat durant aquesta llarga pandèmia, essent responsables i solidaris, assumint contratemps, privacions, dolor i obrint-nos a nous gestos i a nous estils de vida, més austers i senzills. Aquests són passos decidits de mort a vida, de transformació de molts aspectes de la nostra existència, com ho estem experimentant cercant una nova normalitat. Ara, per ser com Jesucrist, se'ns torna demanar el mateix: «Tenir els seus mateixos sentiments, Ell, que essent Déu, es va fer no-res, prenent la condició d'esclau i fent-se semblant als homes. I, tingut per un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins a la mort i una mort de creu. Per això, Déu l'ha ressuscitat! Que tothom reconegui que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare» (cf. Fl 2,4-11).

Per això, de nit i de dia, l'Església no cessa de cantar la notícia més important de la història: que els éssers humans som capaços de comunicar que **Jesús, havent mort, ara ha ressuscitat, és viu!** La notícia que capgira la història de la humanitat i la vida de les persones de tots els temps, projectant-ho tot cap a una nova existència en Déu, que és Amor i Vida per sempre.

També per això, la nit de Pasqua, la

nit en la qual tots els cristians ens reunim en comunitat entorn de Jesucrist representat pel Ciri pasqual i celebrant el goig de la Resurrecció, l'Església no cessa en el seu solemne Pregó pasqual de dir que «*Aquesta és la nit* que, amb el foc d'una columna lluminosa, esvaei la tenebra del pecat; que *aquesta és la nit* que torna a la gràcia i associa amb els sants els qui avui, a tot arreu, separats dels vicis i de la foscor del pecat, creuen en Crist; que *aquesta és la nit* en què Crist, trencant els lligams de la mort, ha pujat victoriós dels inferns... Oh nit benaurada. Només tu vas saber l'hora en què Crist ressuscità d'entre els morts... Aquesta nit santa i poderosa allunya del pecat, renta les culpes, fa innocents els caiguts, torna l'alegria als entristits, dissipa els odis, restableix la concòrdia, converteix les nacions».

«Oh nit realment benaurada, que uneix el cel i la terra, nit en què l'home retroba Déu. Us demanem, doncs, Senyor, que aquest ciri consagrat al vostre nom, cremi sense parar per desfer la foscor d'aquesta nit; i, acceptat per vós com un perfum agradable, ajunti la seva claror amb la de les estrelles del cel.»

Amb el desig que aquesta Pasqua torni a rebrotar enmig del dolor, com la flor dels ametllers i tants altres arbres enmig de la nostra terra que pateix, amb signes de salut i d'esperança, rebeu la meva abraçada fraternal!

Cridats a ser llum

La Pasqua ens convida a ser portadors d'esperança

La llum ocupa un lloc preminent en el temps de Pasqua. Simbolitza la resurrecció de Crist i la seva invitació a irradiar també nosaltres aquesta llum per al món en el qual ens toca viure. La llum, ens explica la secretària de l'Associació de Teòlogues Espanyoles (ATE), Mireia Vidal, és un símbol que ha acompanyat l'experiència religiosa de la humanitat a tot arreu: «No només del cristianisme, sinó multitud de religions i espiritualitats recorren al símbol de la llum per parlar de la divinitat. La llum ens fa visibles les coses.»

A la Bíblia, comenta la doctora en Teologia bíblica i en Filosofia, Teresa Solà, el contrast entre llum i tenebres en l'Antic Testament està marcat, sobretot, per la successió del dia i de la nit: «En els salms que parlen de la creació i a Job 26 i 28 la llum i les tenebres són fenòmens vistos com a reguladors de la voluntat creadora i ordenadora de Déu.» Així, afegeix, l'home percep el dia i la llum «com a temps de la vida, del treball i de la joia, l'aurora i el sol neixen i són percebuts com a benediccions de Déu».

D'aquesta manera, la vida en la

David Cahué recorda el dia en el qual va rebre els sacraments de la iniciació cristiana amb un agraïment profund.

TERESA SOLÀ
«Llum i tenebres són dominis rigorosament antitètics, als quals pertanyen els humans segons el seu comportament moral»

llum significa alegria (Jb 22,28) i caminar en la llum suposa orientació i camí rectes (Jb 29,3), apunta Solà. «Llum i tenebres són dominis rigorosament antitètics, als quals pertanyen els humans segons el seu comportament moral.»

Al Nou Testament el llenguatge figurat de llum i tenebres s'accentua, posa en relleu Teresa Solà: «Allà on hi ha Déu hi ha llum. Déu brilla en el cor de l'home per mitjà de Jesucrist. La llum és la imatge de la salvació, que s'inicia en Jesucrist. El qui segueix la crida de Jesús es converteix en fill de la llum. Jesús contraposa els fills de la llum als fills d'aquest món (Lc 16,8b).»

De fet, Jesús crida els deixebles a ser «llum del món» i els primers cristians ja són exhortats a caminar en la llum (Rm 13,12). En aquest sentit, «Pau afirma amb força que la llum no té res a veure amb les tenebres (2Co 6,14)», insisteix Solà.

I en els escrits joànics, el dualisme entre llum i tenebres té un «segell molt marcat, en els quals Crist es designa ell mateix com a "llum del món" (Jn 8,12). Així, doncs, caminar en la llum

és desenvolupar el programa de Jesucrist».

Segons Mireia Vidal, la connexió entre llum i vida resulta evident en aquest passatge de Joan: «La identificació entre Jesús i la llum apunta a la integritat de la història de la salvació: a través de l'òptica de Jesús, tot el món queda inundat pel seu propòsit salvífic. No només uns quants, i no només els éssers humans, sinó que tota la creació és objecte de la solidaritat radical de Déu.»

La llum, reflexiona la secretària de l'ATE, també es reconeix en altres efectes: «En l'escalf, en el caliu o en la necessitat de la llum per al creixement de la vida. El credo de Nicea diu que Jesucrist és "Déu de Déu i llum de llum". És aquesta qualitat inherent que dona fonament a la vida i permet que creixi el que trobem aquí: en Déu, la vida es comunica, es fa sostenible i es pot copsar.»

Els cristians som cridats a comunicar aquesta llum perquè brilli i no quedi amagada. Per a Mireia Vidal, «en els petits gestos i actes de la quotidianitat, tant o més que en els grans i puntuals, és on aquesta llum es fa comunicable perquè esdevé hàbit. La responsabilitat dels uns pels altres, l'ètica de la cura i la donació per sobre de la competitivitat i el guany individual són expressions que fan copsable aquest moviment originari de comunicació de la llum. Com a do que se'ns ofereix gratuïtament, convida a pensar les comunitats eclesials en termes circulars i horitzontals, evitant verticalitats poc o gens sinodals».

Una altra reflexió interessant de Mireia Vidal ens convida a considerar que la llum sempre és expansiva i que ens cal «viure una "teologia de la llum": per complir el seu propòsit, la llum ha de brillar i il·luminar». I en aquesta època de pandèmia, la secretària de l'ATE està convençuda que «les comunitats cristianes d'arreu del món han estat, i continuen sent, focus de llum, i a més ho són de manera sàvia. Amb pocs o molts mitjans, totes s'han organitzat per estar properes i oferir escalf. En general, no han adoptat una política de supervivència i replegament, sinó que han seguit presents arreu del món». Així, afirma amb rotunditat que «els cristians i cristianes estem essent capaços de portar llum al món».

Fill de la llum

La llum de Jesús és transformadora, portadora de vida i esperança. I qui en dona fe és David Cahué, que fa dos anys va rebre els sagraments de la iniciació cristiana.

Aquest jove de 29 anys va néixer en una família no creient i el seu entorn tampoc ho era. En la infància i adolescència mai no es va plantejar res sobre Déu o Jesús. No obstant això, «recordo un episodi en el qual em vaig posar a resar desesperadament sense saber a "qui" estava resant, perquè el meu pare estava a l'UCI per un atac de cor».

El 2013, durant l'etapa universitària, va conèixer la que avui és la seva dona. Ella era creient i venia d'una família creient i practicant, però mai no va intentar forçar-lo a apropar-se a l'Església o a replantejar-se les seves creences. Amb tot, «mirant enrere, puc veure clarament com ella va ser l'instrument de Déu perquè jo m'acostés a Jesús».

A finals del 2017 va decidir aproximar-se a l'Església «per trobar respostes. Sorprenentment, no només vaig arribar a trobar-me amb Déu, sinó que vaig quedar meravellat per les persones que formen l'Església i la seva comunitat». El David reconeix que els primers contactes amb l'Església no van ser gaire afortunats i que va estar a punt de deixar-ho estar, però la seva parella i la seva família el van animar a continuar explorant. Va seguir el consell i va trobar un sacerdot que ha estat fonamental en el seu desenvolupament espiritual: «Gràcies a ell, em vaig decidir a fer el pas per preparar-me en el catecumenat per rebre els sagraments de la iniciació cristiana.»

El David té en la memòria el dia que va rebre els sagraments com «un dels millors dies de la meua vida. Recordo perfectament el moment en el qual vaig ser batejat: hi havia una veu dins meu que no parava de repetir "gràcies". Va ser el "gràcies" més honest i sincer que he pogut sentir o dir mai». I una cosa que el va impactar profundament: «A la catedral, a més de la meua família, hi havia moltes persones que, sense conèixer-nos, havien volgut venir a celebrar l'entrada a l'Església de tots els catecúmens. Un cop més vaig quedar meravellat per l'amor que desprèn la comunitat cristiana.»

MIREIA VIDAL

«Les comunitats cristianes d'arreu del món han estat, i continuen sent, focus de llum, i a més ho són de manera sàvia»

DAVID CAHUÉ

«Deixar entrar Jesús en la meua vida ha suposat un canvi en com penso, parlo i actuo»

Aquell dia va marcar un abans i un després per a aquest jove: «Sense cap mena de dubte, puc dir que des que em vaig trobar amb Jesús soc feliç en majúscules. No és que abans no ho fos, però ara em sento complet del tot i amb un propòsit de vida. Deixar entrar Jesús en la meua vida ha suposat un canvi en com penso, parlo i actuo. Tenir Jesús al centre de la meua vida m'ha ensenyat a estimar, a ser més humil, generós i preocupar-me per qui m'envolta.»

Per a David Cahué, sentir-se acompanyat per Jesús en el dia a dia el fa sentir pau i tranquil·litat: «Quan decideixes tenir-lo al centre de la teua vida entens que Ell t'estima i que té un propòsit de vida per a tu, de manera que estàs obert positivament a rebre el que vingui perquè tens confiança plena en Ell.»

Només un any després de rebre els sagraments, el David va passar a ser catequista. Per a ell, la fe és un gran regal que cal viure amb «humilitat, però amb orgull. Viure la nostra fe sense complexos pot despertar sentiments, dubtes i inquietuds en la gent del nostre voltant que, amb

Montserrat Pérez és voluntària de l'Hospital de Campanya de Santa Anna des de fa dos anys.

MONTSERRAT PÉREZ
«Aquí he viscut experiències de resurrecció. Puc parlar de persones que han tornat a viure, fins i tot de voluntaris que han tornat a viure»

l'ajuda de Déu, poden arribar a donar fruits meravellosos».

Per això, aquest jove ens diu que «siguem conscients que la nostra forma d'actuar en el dia a dia pot ser llum per a molts! La manera de ser llum és predicant amb l'exemple. Viure amb humilitat, pietat, generositat i intentant ajudar als altres són valors cristians que no deixen ningú indiferent».

Llum per als altres

Un dels llocs on es palpa aquesta llum del ressuscitat és a l'Hospital de Campanya de Santa Anna de Barcelona. Montserrat Pérez és doctora, especialista en Dermatologia tropical, sobretot en lepra, i des de fa dos anys és voluntària a l'Hospital de Campanya. Un lloc on «la paraula "medicina" té una connotació àmplia, té a veure amb la salut i la cura. Aquí, la millor medicina és posar la mà sobre algú, tocar, sobretot en una època en la qual anem escassos d'abraçades, de contacte, de fer-nos un petó... l'abraçada és terapèutica i segurament que hi ha una llum que m'està protegint perquè aquesta abraçada cal fer-la», assegura Montserrat.

Com diu sant Joan de la Creu, prossegueix, «on no hi ha amor posa-hi amor i recuperaràs amor. És com una moneda de canvi que aquí adquireix una dimensió extraordinària».

Montserrat Pérez reconeix que «vaig quedar "tocada" el dia que vaig arribar a l'Hospital de Campanya. Qualsevol de les persones que venen aquí podrien ser el meu germà, el meu pare, el meu cunyat, el meu amic, el meu veí... i això t'afecta molt, però alhora fa que t'hi impliquis molt».

Els drames que viuen les persones que van a Santa Anna són impactants i no sempre és fàcil afrontar-los, però la Montserrat assegura que «mai no m'ha faltat la força interior, poques vegades en la vida m'he ensorrat. Cada matí m'aixeco i dono gràcies a Déu per la vida. També crec que hi ha una llum que t'impulsa a fer alguna cosa per als altres».

Aquesta voluntària ens comparteix que «una de les coses que he vist aquí és que, si tu dones una miqueta de llum, la llum que reps o la llum que has transmès es transforma en l'altre en una llum molt més superior a la que li estàs donant. Aquí he viscut experiències de resurrecció. Puc parlar de persones que han tornat a viure, fins i tot de voluntaris que han tornat a viure». I també ho diu per experièn-

EMILI VILLEGAS «Crec que el que hem de fer és portar la llum de Crist ressuscitat a les nostres llars»

cia pròpia: «També em considero una persona que ha tornat a viure en cert aspecte, perquè la vida que portava era molt materialista, en la qual tot té un preu i tu dones, però a canvi d'alguna cosa. I t'adones que l'únic que té valor és la llum que tu pots donar i, sobretot, la llum que pots rebre.»

L'Hospital de Campanya de Santa Anna és una escola on la Montserrat està aprenent «el que diu l'evangeli a Mateu 25, quan parla de fer o de no fer alguna cosa per als altres. De vegades no ens n'adonem, però fer alguna cosa per als altres té un valor

incommensurable. Jo m'adono que no som conscients del valor que, moltes vegades sense saber-ho, tenen les benaurances que vivim cada dia en aquesta casa».

Tots, diu la Montserrat, podem ser portadors de llum i una manera molt fàcil «de ser llum és mirar als ulls, sobretot ara que portem mascareta. Els ulls diuen molt. Si la nostra energia interior, que tots tenim, l'expressem a través dels ulls, aquest serà un missatge de resurrecció bestial per a qualsevol persona amb qui ens creuem pel carrer».

El ciri pasqual

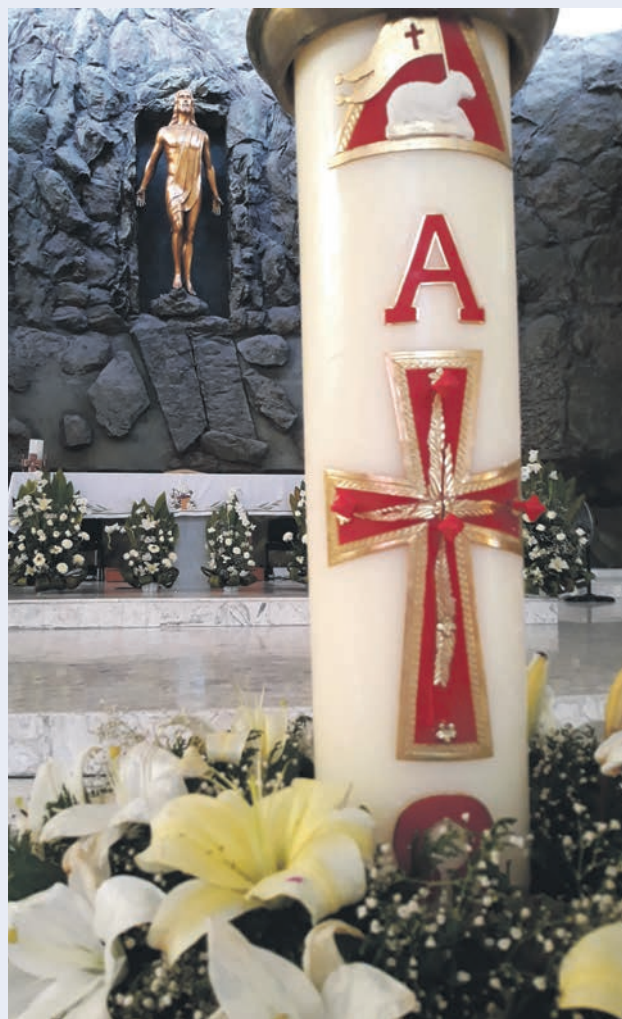
L'origen del ciri pasqual cal buscar-lo en la Sagrada Escripura, concretament en la cita «Jo soc la llum del món» (Jn 8,12), ens explica Mn. Emili Villegas, delegat de Pastoral Sacramental i Litúrgia d'Urgell i col·laborador de *Catalunya Cristiana*. Al segle IV trobem els formularis més antics que coneixem escrits per a la benedicció de la llum pasqual i posteriorment trobem notícies d'altres ritus que van evolucionant fins a ben entrada l'edat mitjana.

Sembla, indica Mn. Villegas, «que l'origen del ciri pasqual prové d'elements que van aportar els reformadors francogermànics a la litúrgia romana i que es van desenvolupar prèviament als països nòrdics al segle X», i afegeix: «Entre aquests elements novells hi ha la benedicció del foc, la salutació *Lumen Christi* i la benedicció del ciri pasqual a la Vetlla Pasqual.»

Segons Mn. Villegas, «el ciri pasqual és signe de la llum de Crist que il·lumina la terra. Aquest ciri no és considerat un objecte, sinó la persona de Crist». D'altra banda, subratlla que «no podem oblidar el preciós pregó pasqual. És important, perquè és una composició de lloança al ciri pasqual i d'acció de gràcies pel benefici de la llum. S'hi descriu el significat espiritual de la llum en la nit il·luminada per la resurrecció de Jesucrist, al·ludint a les grans etapes de l'economia de la salvació, des del principi fins avui. Des de la Pasqua de l'Antic Testament fins a arribar a unes peticions per la vida de l'Església i per la pau del món, passant per una petició de benedicció divina sobre el ciri en les imatges de la flama i de la cera».

Mn. Emili Villegas també ens explica que només hi ha un ciri pasqual a l'església parroquial i que la seva llum acompanyarà la comunitat de creients durant la cinquantena pasqual, en les celebracions de les exèquies i dels batejos. Així, opina que «crec que el que hem de fer és portar la llum de Crist ressuscitat a les nostres llars. I ho podem fer d'una forma simbòlica».

A la litúrgia, cada flama que s'encén és imatge que deriva del simbolisme d'aquest ciri. A la Vetlla Pasqual els fidels encenen la seva petita espelma o candela amb la llum del ciri pasqual. «Suggereixo

Alberto Vázquez

que aquest petit ciri se situï a l'entrada de casa i es pugui tenir una estona de pregària i recolliment en família cap al vespre, quan ja no puguem gaudir de la llum solar. En aquell moment encendrem el ciri per descobrir que la resurrecció de Crist és la llum que ens irradia l'esperit.»

També aconsella fer la lectura de l'evangeli dominical del temps pasqual «per descobrir que l'Evangeli sempre és l'expressió de fe de la comunitat que creu en la resurrecció de Jesús. Podem redescobrir aquest signe que ens parla de la llum, Jesucrist, que ve a destruir totes les nostres foscor».

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa inaugura l'Any Família Amoris laetitiae, visitem la capella de Brians 2, parlem del nou orgue de la cripta de la Sagrada Família, recordem Picanyol i coneixem el treball de Càritas Síria

Missatge als participants en la trobada «El nostre amor quotidià»

El Papa inaugura l'any dedicat a la família

El 19 de març l'Església celebrava cinc anys de la publicació de l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia* sobre la bellesa i l'alegria de l'amor familiar. Aquell dia el Papa inaugurava l'«Any Família *Amoris laetitia*», que finalitzarà el 26 de juny del 2022, amb ocasió de la X Trobada Mundial de les Famílies a Roma.

Aquest any especial és una iniciativa de Francesc, que es proposa arribar a totes les famílies del món a través de diferents propostes espirituals, pastorals i culturals que es podran dur a terme a les parròquies, diòcesis, universitats, moviments eclesials i associacions familiars.

«Cal una nova mirada a la família. No n'hi ha prou de reiterar el valor de la doctrina si no esdevenim custodis de la bellesa de la família i si no tenim cura de la seva fragilitat i ferides», va expressar el papa Francesc en el missatge enviat als participants en la trobada en línia *El nostre amor quotidià*, amb el qual es va obrir oficialment l'Any Família *Amoris laetitia*.

«Aquests dos aspectes són el cor de tota pastoral familiar: la franquesa de l'anunci evangèlic i la tendresa de l'acompanyament», va destacar Francesc en el missatge.

El Papa va indicar que «anunciem a parelles, cònjuges i famílies una paraula que els ajudi a comprendre el sentit autèntic de la seva unió i el seu amor, signe i imatge de l'amor trinitari i l'aliança entre Crist i l'Església».

A més, va assenyalar Francesc, «aquesta paraula és exigent i vol alliberar les relacions humanes dels esclavatges actuals: la dictadura de les emocions, l'exaltació de la temporalitat que desanima els compromisos de per vida, el predomini de l'individualisme, la por al futur». Davant d'aquestes realitats, «l'Església reafirma als cònjuges cristians el va-

Un any per reflexionar
sobre la bellesa
i l'alegria de l'amor
familiar.

lor del matrimoni com un projecte de Déu, com a resultat de la seva gràcia i com una crida a viure amb totalitat, lleialtat i llibertat».

Segons el Pontífex, aquest anunci «no pot i mai no s'ha d'administrar des de dalt i des de l'exterior». Així, va demanar donar suport a la família i defensar-la de tot allò que pugui posar en risc la seva bellesa, i va expressar el convenciment que «l'any dedicat a la família serà un temps propici per tirar endavant la reflexió sobre *Amoris laetitia*».

Reducció de sous

El Vaticà ha publicat el *motu proprio* del papa Francesc en el qual el Pontífex pren mesures d'ajustament relatives als salaris del personal del Vaticà motivat pel «dèficit que des de fa anys marca la gestió econòmica de la Santa Seu» i per la situació generada per la pandèmia.

El papa Francesc ha decidit retallar proporcionalment i de forma indefinida els sous dels cardenals (10%), dels caps de dicasteri i dels

Il ragazzo

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Església de dretes i d'esquerres

La relació entre política i religió és un tema espinós que arrosseguem des dels inicis del cristianisme i que el mateix Jesús ja confrontava dia sí i dia també dins del rerefons d'un país ocupat pels romans i a l'espera d'un Messies carismàtic i combatiu que els alliberés.

Fem un salt, segle XXI, i encara estem amb això i n'he de parlar amb veu baixeta i boca petita per allò de no escandalitzar i respectar una Església plural.

He anat resseguint de lluny les controvèrsies vaticanes al voltant dels cardenals Burke, Brandmüller, Sarah, Muller o l'exnunci Viganò per unes diferències d'enfocament notables amb el papa Francesc i també les càrregues de la ultradreta espanyola, italiana i nord-americana contra el Pontífex... A tot això hi podríem sumar tots aquells dards d'anticlericalisme dogmàtic d'esquerres que creuen que l'única Església que il·lumina és la que crema.

Dretes... esquerres... La creença és diferent de la ideologia. Ortega y Gasset deia que en les creences hi estem i les ideologies les tenim. Les idees es tenen, des del punt de vista racional, les construïm amb la ment. Però en les creences hi estem, dins d'elles ens movem i hi som, operen des del nostre cor en tot el que fem i pensem. Les creences són, en definitiva, les idees que som.

I tant se val el color d'idees que portis; l'opció cristiana és per a la persona. O encara més, per a la persona més desfavorida, perduda, sola, marginada... però, és clar, entenc que aquesta és l'opció que qüestiona la lògica econòmica que fonamenta el nostre món. Entenc que el Papa sigui una pedra a la sabata, sobretot quan més coherència ens demana amb el missatge de l'Evangeli que no és gens fàcil. No es pot adorar Déu i el diner, i tot allò que feieu o deixàveu de fer m'ho feieu a mi... No és ideologia... o som tots fills de Déu i, per tant, germans, o no hem entès res de res.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

seus secretaris (8%) i de tots els sacerdots, religiosos i religioses al servei de la Santa Seu (3%). Tots els treballadors veuran bloquejats els reajustaments per antiguitat fins al 2023 (excepte els treballadors laics des del primer al tercer nivell de l'escalafó).

La congelació dels augments bienals entre l'1 d'abril del 2021 i el 31 de març del 2023 afectarà tot el personal que presti serveis a la Santa Seu, a Governació i en altres ens relacionats. En el cas del personal laic aquesta congelació només afectarà els treballadors a partir del quart nivell i no tocarà els salaris més baixos.

Aquestes disposicions s'apliquen també al vicariat de Roma, als capítols de les basíliques papals de Sant Pere al Vaticà, de Sant Joan del Laterà i de Santa Maria la Major, així com a la Fàbrica de Sant Pere i a la basílica de Sant Pau Extramurs.

El Papa no vol acomiadaments, però cal contenir les despeses i per això ha decidit intervenir «segons criteris de proporcionalitat i progressivitat» amb ajustaments que afecten especialment els clergues, religiosos i els nivells de remuneració més alts.

PAPA FRANCESC
«Aquests dos aspectes són el cor de tota pastoral familiar: la franquesa de l'anunci evangèlic i la tendresa de l'acompanyament»

Sant Feliu de Llobregat

Cada setmana un grup d'interns transforma una aula de reunions en una capella per celebrar-hi la missa dominical

La petita «catedral» de Brians 2

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

Cada setmana, un grup d'interns del Mòdul 5 del Centre Penitenciari Brians 2, a Sant Esteve Sesrovires (bisbat de Sant Feliu de Llobregat), transforma una aula anodina de reunions en una capella per celebrar-hi amb dignitat la missa dominical anticipada, els dissabtes. La presideix el jesuïta Xavier Rodríguez, capellà encarregat del Centre Penitenciari, i compta amb una dotzena de participants, sempre seguint escrupolosament les mesures de seguretat com són mascareta i distància de seguretat.

Primer de tot fan una neteja a fons de l'espai i preparen els responsables de les lectures. En acabat, col·loquen els elements necessaris per celebrar-hi l'Eucaristia: l'altar, l'ambó, els canelobres, la creu presidencial... Tot fet amb cartró encolat i pintat. Les estovalles per a l'altar estan fetes amb llençols cosits amb fil i agulla, i les cortines en realitat són cobrellits. Ara acaben d'enllestir una custòdia i estan preparant els detalls de la Pasqua amb el ciri pasqual i un quadre amb la Mare de Déu i el Crist de Dalí.

Aquesta obra d'artesanía i decoració està capitanejada per Josep Fajardo Fernández, intern de Brians 2, que destaca la importància de comptar amb un lloc digne per celebrar-hi la missa: «Celebrar una santa missa o qualsevol altre sagrament s'ha de fer en un lloc amb dignitat, que sigui seriós.» Hiposen tanta dedicació que el mateix capellà de la presó, el jesuïta Xavier Rodríguez, els manifesta la joia de «celebrar la Santa Eucaristia a la petita "catedral"».

Josep Fajardo és l'*alma mater* d'aquest projecte però mostra el seu agraïment a totes les persones que ho fan possible: a Mn. Xavier Rodrí-

guez, «que ens ho fa tot molt fàcil»; als funcionaris del Mòdul 5, «que ens han facilitat de la seva butxaca pintura, ciris, flors... per a la celebració», i «als companys Rebollo i Montané per la seva ajuda constant».

Pastoral Penitenciària en temps de Covid

Els interns de les presons van veure com el Covid-19 els comportava un segon confinament, amb afectacions a la vida quotidiana que encara són vives, tal com recorda Xavier Rodríguez: «Es va notar molt el canvi, sobretot a la primera onada. Cap dels agents pastorals no vam poder entrar als centres penitenciaris. Superada la primera onada, vam poder continuar les activitats pastorals progressivament. Però, en començar la segona onada, només hi teníem accés els capellans. La molt valuosa aportació pastoral dels voluntaris va quedar en suspens fins a finals de març, en què esperàvem una progressiva reincorporació.»

Josep Fajardo explica que va ser molt dur el primer confinament perquè no podien celebrar la missa: «Vam trobar a faltar molt la celebració de l'Eucaristia. Des de la cel·la cada dia pregava perquè tot fos normal.»

A poc a poc, es va recuperant la normalitat, però un dels signes

XAVIER RODRÍGUEZ
«La conversa i l'atenció personalitzada és una de les millors coses que podem fer de cara a l'acompanyament humà i espiritual»

que encara no és ben bé així és el fet que les misses dominicals s'han de fer en mòduls separats i que encara, com deia el jesuïta, hi ha restriccions per a l'entrada dels voluntaris. A Brians 2 es fa missa dominical en sis mòduls.

Segons comenta el P. Rodríguez, en condicions normals celebren una Eucaristia setmanal al recinte esportiu i cultural, on van tots els interns dels 14 mòduls de residència que hi tinguin interès. El Covid-19, però, ha convertit cada mòdul en una «bombolla de residència», amb un centenar llarg d'interns per mòdul. Per precaució sanitària, no convé barrejar interns de mòduls diferents.

És per això que els dos capellans que celebren les eucaristies els caps de setmana (el mateix Xavier Rodríguez i el caputxí Jordi Cervera) van passant pels mòduls que han demanat missa. «L'avantatge és que les celebracions resulten més viscudes i participades pel fet de tenir un grup més reduït d'interns a cada celebració», destaca el P. Xavier. D'altra banda, l'atenció personal dels interns continua com sempre durant tota la setmana i el pare Rodríguez, per exemple, hi va quatre dies a la setmana. «La conversa i l'atenció personalitzada és una de les millors coses que podem fer de cara a l'acompanyament humà i espiritual», afirma.

Josep Fajardo, que ha respost les preguntes de *Catalunya Cristiana* per carta postal, reflexiona sobre la importància que té per a ell l'eucaristia dominical: «És molt important, em

L'aula, a l'esquerra, convertida en capella durant la missa dominical que presideix el P. Xavier Rodríguez, capellà de Brians 2.

transporta a la vida quotidiana. Quan era al carrer, cada dia participava en l'eucaristia, i és necessari celebrar la Paraula de Déu, combregar, pregar en comunitat. Si no puc participar de l'Eucaristia, és com si

LUNET
FUNDACIÓN

**CUIDEM
LA TEVA
SEGURETAT**

**Servei de neteja
i desinfecció.**

Sol·licita informació
lunet.es · comercial@lunet.es · 902 010 977

El dimecres 10 de març, al pati del Mòdul 5, es va fer una pregària interreligiosa pels damnificats del Covid-19.

JOSEP FAJARDO
«Si no puc participar en l'Eucaristia és com si em faltés alguna cosa. Portem les nostres alegries i penes a l'altar, i preguem tots junts en comunitat»

em faltés alguna cosa. Portem les nostres alegries i penes a l'altar, i preguem tots junts en comunitat.»

Fer el Camí de Sant Jaume a la presó

A banda de l'atenció personal i la celebració de l'Eucaristia, val la pena explicar que, a mitjans de juliol passat, un grup de vuit interns va començar l'experiència de fer el Camí de Sant Jaume dins la presó.

Van fer la inauguració oficial del Camí fent la primera etapa amb tota solemnitat i seguida amb total respecte per part de tots els interns. Per tal de fer el camí de Brians a Santiago cal fer unes 4.200 voltes

aproximadament al pati del mòdul corresponent. Passats set mesos, ja hi ha tres interns que han acabat la peregrinació. Ara han demanat a l'arquebisbat de Santiago de Compostel·la les «compostel·les», les corresponents acreditacions dels interns com a pelegrins, que ja són a punt d'arribar a Brians.

També han fet un senzill i emotiu acte interreligiós de pregària per les víctimes del Covid-19 i d'altres necessitats de la humanitat. Va ser el dimecres 10 de març, quan es van reunir uns 35-40 interns del Mòdul 5 de Brians 2: musulmans amb el seu imam, evangèlics amb el seu pastor, i catòlics amb el P. Xavier.

Es van situar al pati del mòdul, fent una rotllana al voltant d'un ciri gruixut encès. «Cadascun dels representants de les diferents confessions religioses va dirigir la pregària de tots, que va acabar amb un llarg i respectuós silenci, tot tocant-nos els uns als altres amb els colzes, i un calorós aplaudiment general al final», recorda el P. Xavier Rodríguez, alhora que Josep Fajardo ens fa avinent una altra bona notícia en la vivència religiosa al centre penitenciari: «Fins i tot hem celebrat un bateig d'un company. Mn. Xavier Rodríguez i un servidor li vam fer la catequesi, i va ser batejat i va fer la primera comunió, va ser un dia molt emotiu.»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

Es tracta d'un Cavaillé-Coll, que ha estat donat per la congregació de religioses del Sagrat Cor de Jesús

La cripta de la Sagrada Família estrena orgue gràcies a una campanya de mecenatge

La cripta de la Sagrada Família ja compta amb nou orgue, i no amb qualsevol, ja que està considerat l'Stradivari dels orgues. Es tracta d'un Cavaillé-Coll, l'únic que existeix a Catalunya, un orgue romàntic de 548 tubs, construït el 1896 a París per l'orguener francès d'origen català Aristides Cavaillé-Coll, i que ha estat restaurat al Taller Blancafort Orgueners de Montserrat gràcies a una campanya de mecenatge.

Per primera vegada, en mans del mestre Juan de la Rubia, organista titular de la Sagrada Família, es va poder sentir la sonoritat dolça i penetrant d'aquesta joia organística. Va ser el 19 de març, en la solemnitat de Sant Josep, quan el bisbe Sergi Gordo va beneir l'orgue i va presidir la missa a la cripta de la Sagrada Família, concelebrada per Mn. Josep M. Turull, rector de la Sagrada Família, i Mn. Lluís Bonet, el seu predecessor. Hi eren presents Albert Blancafort, restaurador de l'orgue, i les religioses del Sagrat Cor de Jesús, entre elles Margarita Bofarull, delegada diocesana de Fe i Cultura.

La cripta de la Sagrada Família va

disposar d'un orgue de tubs construït a Collbató el 1926 però que va ser destruït al·l'ini de la guerra civil. De fet, es calcula que més del 90% del patrimoni organístic de Catalunya es va perdre durant la guerra. Paral·lelament, un altre orgue, malgrat que va patir alguns desperfectes, va sobreviure a les vicissituds de l'època: el Cavaillé-Coll, encarregat per la congregació de religioses del Sagrat Cor de Jesús per a l'església del Col·legi del Sagrat Cor del carrer Diputació de Barcelona, obra de l'arquitecte Enric Sagnier.

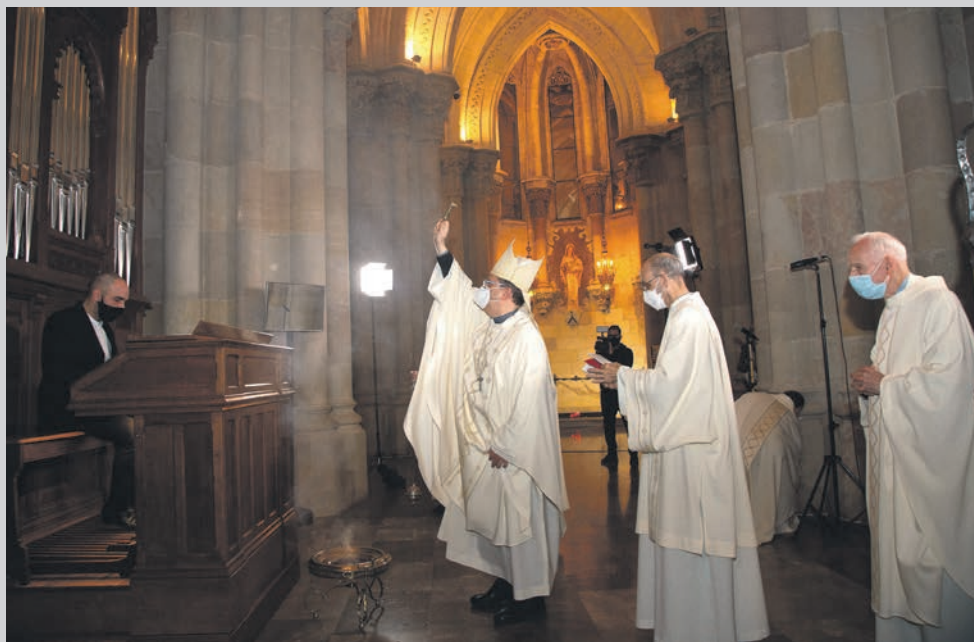
Providencialment, té les mateixes mides que el seu predecessor i, per tant, s'ha situat al mateix espai: la capella de Sant Joaquim i de Santa Anna. «És una joia encastada en un joier», va destacar Mn. Turull, que va explicar que l'orgue tindrà un triple ús: primerament, litúrgic, acompanyant les celebracions; en segon lloc, cultural, com a instrument de concert, i finalment, pedagògic, perquè les noves generacions d'alumnes de música s'animin a estudiar i aprofundir l'art organístic.

El rector de la Sagrada Família també va explicar que la restauració, que ha

durat un any i mig, ha costat 178.000 euros i que, fins ara, la campanya de mecenatge ha permès pagar-ne més de la meitat. Per tant, cal prosseguir amb la campanya. Els padrins rebran un diploma i tindran el nom inscrit en una placa commemorativa. Més informació: www.orguedelacripta.cat.

En la solemnitat de Sant Josep, el bisbe Sergi Gordo va beneir l'orgue, que es va poder sentir acompanyant la missa i en un concert posterior de la mà del mestre Juan de la Rubia i del Cor Francesc Valls.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

Agustí Codinach

Agustí Codinach

Picanyol, en la presentació del DVD «Descobrim Francesc i Clara d'Assís», el 2008.

Picanyol, el ninotaire candorós

JOSEP RUAIX I VINYET
Eclesiàstic, gramàtic i escriptor

Ha mort a Moià, el dia 18 de març a l'edat de setanta-tres anys, Josep Lluís Martínez i Picañol, a qui definiria com a «ninotaire candorós». Ha nascut a la mateixa vila el 1948. De la seva infantesa, passada al costat de la seva mare, ens n'ha deixat uns sucosos records en el llibre *Històries d'una pensió* (editat en el 2006).

Amb una vocació innata per al dibuix, en els anys seixanta i setanta va col·laborar amb professionals de les historietes o còmics, dels passatemps i de la il·lustració, camp que conrearia ja sempre més, signant com a Picanyol. El seu gran èxit va ser la creació (any 1971) del personatge Ot, el bruixot, un mag al servei de causes nobles i que apareixia en unes tires de la revista infantil *Cavall Fort*; aquesta emblemàtica sèrie durà fins a l'any 2014. A més, col·laborava en altres revistes (com el nostre setmanari *Catalunya Cristiana*), llibres, quaderns d'entreteniments i jocs, programes televisius, etc.

Podem dir que és a partir del 2012 quan comença a dedicar-se a il·lustrar obres de tipus religiós, com vides de sants, entre els quals destaquen sant Francesc i santa Clara, que sintonitzaven amb el seu esperit senzill, innocent, net. La culminació d'aquesta especialitat és, sens dubte,

la seva *Bíblia en jocs* (2013), traduïda almenys a tretze llengües d'Europa, Amèrica, Àsia i Austràlia. Més endavant va dibuixar *Paràboles de Jesús* i *Miracles*. Algunes d'aquestes produccions o d'altres existeixen, no solament en format paper, sinó en format vídeo, DVD, CD-ROM, jocs d'ordinador, etc.

Casat amb la barcelonina Rosa Maria Carballal, van viure uns quants anys a Sant Jordi Desvalls (Gironès) i han tingut cinc fills. Però la major part de la vida d'aquesta família ha tingut lloc a Moià, on en Picanyol generosament ha col·laborat en activitats culturals i religioses. Personalment, li agraeixo la il·lustració d'una auca que vaig escriure en celebrar, amb els meus coetanis moianesos, els cinquanta anys d'edat. Sobre la seva relació amb la capital del Moianès, cal dir que en el parc municipal hi figura una simpàtica escultura de l'Ot.

Colpit des de fa un any i mig per una greu malaltia, encara va tenir esma de publicar *Hem perdut alguna cosa?* (Claret, 2020), llibre amb una sèrie de citacions escollides i il·lustrades per ell. Podem dir que és el seu testament: el testament d'un ninotaire candorós, però considerat un clàssic del còmic català, i d'un bon cristià.

Podem dir que és a partir del 2012 quan comença a dedicar-se a il·lustrar obres de tipus religiós, com vides de sants

REDACCIÓ
Aleppo

Durant els deu anys de guerra ha atès deu milions de persones

Càritas, al costat de la població siriana

La confederació Càritas ha continuat al costat de les comunitats a Síria al llarg dels deu anys de guerra, atenent anualment un total d'un milió de persones, mentre s'enfrontaven a bombardejos, la fam i a una de les crisis humanitàries més complexes del món. Ha donat suport a les comunitats a través de programes de refugi, alimentació, educació, salut, protecció, mitjans per mantenir-se, aigua i sanejament, entre altres activitats.

Vint-i-dues organitzacions membres de Càritas ofereixen suport actualment a projectes a Síria.

«Els sirians s'enfronten a condicions humanitàries desesperades. Hi ha nous reptes a Síria, com a resultat de la crisi econòmica i la pandèmia, que requereixen el nostre suport indestructible. El nostre objectiu és augmentar l'autonomia i les oportunitats de mitjans de vida sostenibles i, en conseqüència, estimular els mercats i ajudar a la recuperació econòmica a llarg termini en la regió», afirma Aloysius John, secretari general de Càritas internacional.

En el decurs d'aquests deu anys de guerra, l'oficina de Càritas Síria ha crescut i ha augmentat la capacitat de resposta a aquesta prolongada crisi humanitària. «Nosaltres mateixos, a Càritas, vivim la mateixa crisi que la gent a la qual ajudem. Jo he estat des-

plaçat a causa de la guerra, igual que alguns dels meus companys de Càritas Síria», diu Elias Hamwi, coordinador de projectes de Càritas Síria a la part oriental d'Alep.

Després de servir deu milions de persones en deu anys de guerra, Càritas mira el futur dels sirians centrant-se a augmentar l'autosuficiència de les comunitats i impulsar els programes de desenvolupament.

El país s'enfronta a una greu crisi econòmica, el 85% de la població viu per sota del llindar de la pobresa i més d'11 milions de persones necessiten ajuda humanitària. Uns 6,7 milions de persones són desplaçats interns.

Gairebé el 60% de la població siriana té dificultats per posar menjar a taula i 4,5 milions de persones es van veure abocats a la fam només el 2020. A més, dos de cada tres nens sirians no estan escolaritzats i els atacs als centres d'ensenyament continuen. El triple impacte de les sancions, el conflicte i el Covid-19 significa que moltes escoles estan tancades.

Els projectes de Càritas a Síria es porten a terme principalment a Alep, Damasc, Homs, Hassakeh i al litoral. Ajuden les persones més vulnerables i en situació de risc, com els nens, els ancians i les famílies, incloent-hi membres amb dificultats d'aprenentatge.

ELIAS HAMWI
«Nosaltres mateixos, a Càritas, vivim la mateixa crisi que la gent a la qual ajudem»

Càritas Síria

Els infants, un dels col·lectius que més preocupa Càritas.

SABER ESCOLTAR

Rode

Qui és Rode, que en grec vol dir «Rosa»? És difícil que, tot llegint els Actes dels Apòstols, ens fixem en aquest nom. Però cal posar Rode en el seu context.

L'apòstol Pere, per mandat d'Herodes, era a la presó. Estava engril·lonat i guardat per soldats. Mentre dormia, es va fer una llum a l'estança i se li va aparèixer un àngel que el va alliberar miraculosament i va poder entrar a la ciutat.

Immediatament, Pere va anar a casa de Maria, la mare de Marc, i va trucar a la porta. Una minyoneta, la Rode, anava a obrir i va sentir la veu de l'apòstol. Va ser tanta l'alegria de la Rode que, en lloc d'obrir la porta, va córrer cap als cristians, reunits allà, que estaven pregant per la llibertat de Pere, i els contà que

ell era a la porta. Els orants no s'ho acabaven de creure i els costava entendre que Déu els havia escoltat. Però ella insistia a dir que el que trucava era Pere. En obrir, van poder comprovar que era tal com ella ho deia. Pere va entrar i va explicar tot el que li havia succeït. Els presents se n'alegraren molt i Pere marxà cap a un altre indret.

No és fàcil, donat l'escenari de persecució i alliberament, fixar-se en Rode. Aquesta noieta cristiana, senzilla i ignorant, no dubta a acceptar allò que és impensable per als deixebles de Pere amb més ciència espiritual i més savis, els quals afirmen que deu ser l'àngel de Pere, però no pas ell. Però, quan obren la porta, queden atònits.

Tot passant les pàgines de gent

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

de la Bíblia, m'he adonat d'aquest personatge. Un comentarista, fent una comparació amb el teatre, diu que aquesta noia és com un actor secundari que, en tota l'obra, només diu una frase. Sovint, a la Sagrada Escripura, hi apareixen personatges molt humils i és a través d'aquesta senzillesa que s'aprèn a seguir Jesús i sintonitzar amb l'Església.

Rode té un petit paper en la Història Santa, però és una bona serventa que fa, fidelment, el seu paper. La seva intervenció és plena de vida i de joia (Ac 12,12-16).

A través de la senzillesa s'aprèn a seguir Jesús i sintonitzar amb l'Església

P-J YNARAJA

Capellà del Montanya
ynaraja@gmail.com

A PROPÒSIT DE...

La lluna

La nit del 27 al 28 de març no és una nit qualsevol. Els homes van observar que les plantes i els animals esclataven de vida. El poble hebreu va començar a gaudir de llibertat.

Festes del pas d'hivern a primavera, celebració del pas pel desert. En aquesta circumstància, el Senyor va patir una Passió atroç, una Mort cruel i una Resurrecció gloriosa. Era la Lluna plena de primavera; és la Pasqua.

Si el temps ho permet, no deixeu de mirar-la fixament. La veureu pal·lida com el rostre de Jesús a Getsemaní o brillant i somrient, recordant que va ser testimoni de la Resurrecció del Senyor. Mireu-la bé, fins que es posi vermella.

No oblideu que el primer acte

humà lliure, preparat però no previst, en el programa de la NASA, va ser la comunió d'un cristià devot dins la càpsula acabada d'allunar. I que més tard, amb permís o sense, un altre astronauta va dipositar una microfitxa, on hi havia escrit un text complet de la Bíblia. Res semblant no es pot dir de cap altre astre.

Des dels inicis de la vida cristiana, just passada l'era apostòlica, es va decidir durant el I Concili de Nicea, l'any 325, que la Pasqua cristiana se celebraria el diumenge següent de la Lluna plena, sense que això fes en-

fadar el nostre fidel satèl·lit perquè els motius eren uns altres.

En el pla festiu, observareu que s'ofereixen «ous de pasqua», la ci-rereta del pastís que regalen els padrins a Catalunya, popularment anomenada mona, o els «conillets de xocolata de pasqua» per altres. Però res és comparable a la Lluna.

Breument us comento alguna frase. «*Homo homini lupus*» («l'home és un llop per a l'home»), es deia. Avui potser pensem que «l'home és un virus per a l'home». Compte, perquè ha de romandre encara la caritat. «L'infern són els altres», de Jean-Paul Sartre, doncs no, els altres poden i han de ser sants. Cal que tinguem «cara de ressuscitats», reclamava Nietzsche, i amb tota la raó.

El Dissabte de Glòria és la primera lluna plena de primavera

SIGNES D'AVUI

Creu i resurrecció

LLUÍS SERRA LLANSANA
lserrall@gmail.com

Què significa la creu? La creu és signe del sofriment. Cert, però, no esgota el seu sentit més profund. La creu és el signe de la (in)justícia, l'aplicació de la qual en temps de Jesús estava només en mans dels romans. Cert, però encara insuficient. La creu és el signe de la voluntat de Déu, que Ell va triar per a Jesús com a camí de redempció dels homes. Van ser els dirigents del poble els que van incitar que la gent cridés: «Crucifiqueu-lo, crucifiqueu-lo.» La creu va ser el signe triat per Jesús per mostrar el seu amor. Això no quadra amb la pregària que Jesús havia resat hores abans: «Pare, si ho vols, aparta de mi aquesta copa. Però que no es faci la meua voluntat, sinó la teua.»

La interpretació d'aquestes paraules de la carta als Filipencs ens

poden donar la clau per a una comprensió cristiana de la creu: «Tingut per un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins a la mort, i una mort de creu» (Fl 2,8). La voluntat de Déu és que s'implanti el seu Regne en aquest món. Ho recordem en la pregària del Parenostre: «Vingui a nosaltres el vostre Regne; faci's la vostra voluntat, així a la terra com es fa en el cel.» Quan Jesús fa en la seva vida obres de Déu, que són obres d'amor, els seus adversaris maquinen la seva mort. Si Jesús volia ser fidel a Déu, havia d'afrontar-ne les conseqüències. Per això,

Si Jesús volia ser fidel a Déu, havia d'afrontar-ne les conseqüències

la creu és el signe de l'obediència a Déu: «Aprengué en els sofriments què és obeir» (He 5,8). Si Jesús hagués deixat d'anunciar el Regne de Déu, que humanitza la vida dels homes convertint-nos en fills de Déu i en germans els uns dels altres, no li hauria passat res. Tots els màrtirs s'han trobat en aquesta cruïlla. La creu no busca enaltir el sofriment, sinó que el sofriment de la creu mostra fins on era capaç d'arribar Jesús per complir la voluntat del Pare. El gran interrogant per a cada cristià avui és fins on soc capaç d'arribar, amb ajuda de la gràcia divina, per complir la voluntat de Déu, en el dia a dia, amb l'actitud del discerniment.

La creu és la paraula definitiva de l'home, com la resurrecció és la paraula definitiva de Déu.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

Dones, la lluita per sobreviure

Avui la finestra per la qual m'aboco a la vida és la d'una habitació hospitalària on em recupero en mans de Déu i dels metges. Però, gràcies als mitjans informàtics i telefònics, continuo connectada amb la gent que m'envolta i que m'ocupa el cor.

Acabo de sentir el missatge d'una dona del barri que em diu, amb tota la sinceritat del seu cor, que, si necessito alguna cosa, no dubti a dir-li'hi. Us ben asseguro que, coneixent-la, no sonava simplement a bones paraules. La seva vida ha estat des de fa anys molt complicada i d'una pobresa màxima en tots els sentits. He pogut estar al seu costat en moments molts durs que no tenen ni comparació amb una estada a l'hospital.

La seva bonhomia m'ha fet recordar que, malgrat que cada any ce-

lebrem «el dia de la dona», aquesta continua estan a l'escala més baixa de pobresa.

Fa uns dies, contemplava la llargua cua que cada matí espera passar al claustre de Santa Anna per prendre un esmorzar calent. La majoria són homes. Només unes quantes dones, més aviat grans, esperen pacientment el seu torn.

Sempre em pregunto a què es deu això, quan sabem molt bé que l'índex de pobresa en la dona és més gran que en l'home. Crec que se sap defensar millor i lluitar per aconseguir sortir-se'n. Si té família, fa tot el necessari per millorar la situació: acudeix a serveis socials, a Càritas o a la Creu Roja... Lluita sense parar.

Però, també hi ha un altre perfil de dones que, desesperades per la seva situació, per la manca de feina,

pels desavantatges que perceben en la societat, cauen en mans dels que no tenen escrúpols i abusen d'elles. N'he conegut tantes! Fan llenya de l'arbre caigut i s'aprofiten de la seva situació angoixant.

Per això, quan avui he rebut aquest missatge, li he donat molt de valor i he admirat, una vegada més, les dones que ho han tingut molt difícil a la vida i que se n'han pogut sortir.

Admiro molt les dones que ho han tingut molt difícil i que se n'han pogut sortir

«La
postpandèmia
ens ha de fer
redescobrir que
les mateixes
regles no
serveixen per
construir la
casa comuna»

**El cardenal Baltazar Porras
mostra a Catalunya la situació
de Veneçuela**

JOAN ANDREU PARRA

Agustí Codinach

aquell moment; això passa quan un respecta i valora l'altre pel que és, i va poder donar lloc a un altre tipus de trobada diferent de la de la conquesta. També es va donar enmig d'un ambient ecològic. Es demostra que és possible aquesta trobada i, a més, amb una creu, que no és per crucificar sinó per salvar. És d'una profunda actualitat.

En quina família creix Baltazar Porras?

No venim a la vida perquè ho hàgim escollit, sinó perquè ens hi posen. És important recuperar que la vida que neix és un acte de lliurament i d'amor i també poder viure la primera infància i adolescència en un clima de pau i acollida és el que més agraeixo a la meua vida. Hem de recuperar la família sense tancar-nos a conceptes massa estrets: no hi ha un únic model de família. Ser *Església en sortida*, anar a l'encontre de totes aquestes realitats és una tasca i un desafiament, no només dels creients, sinó de la societat.

En aquest any que ha passat, l'Església a Veneçuela ha vist beatificar José Gregorio Hernández, vostè va veure morir la seva mare... Quina sensació li queda de l'any 2020?

Ha estat una experiència per al creixement i per al repte. El contacte amb la gent que pateix més, trobar el valor i el sentit a la transcendència. La meua mare va ser una dona molt creient i practicant, una mica a l'antiga, amb un caràcter molt fort. Em va renyar fins i tot en la seva darrera conversa, amb energia i amb un profund afecte. Agraeixo al Senyor haver-la pogut gaudir i aquests 96 anys de vida.

El doctor José Gregorio va ser un laic nascut en un poble de l'interior. Enmig d'un país sumit en guerra civil, va aconseguir tirar endavant la carrera de Medicina. I va mantenir un gran sentit de la fe i de la seva pràctica religiosa, obrint-se a l'amistat amb els seus companys (alguns agnòstics, altres anticlericals), amb vocació de servei i de denunciar.

Així doncs, una altra icona que il·lumina l'actualitat.

Aquesta pandèmia ha generat desequilibris: què fem amb els ancians, els malalts, els pobres, els nens desnodrits? Sembla que hem

Un ric i bell castellà distingeix el cardenal Baltazar Porras (Caracas, 1944). No en va, és membre recent de l'Acadèmia Veneçolana de la Llengua, on l'han rebut com «un reconegut cronista, un excel·lent biògraf i un pulcre assagista, així com també un conseqüent articulista». Més enllà d'aquestes qualitats, aquest eclesiàstic carrega sobre seu, amb senzillesa i aparent facilitat, una sèrie de responsabilitats com la de ser arquebisbe metropolità de Mèrida i administrador apostòlic de l'arxidiòcesi de Caracas. Ens rep en vigílies de la seva participació en la cinquena edició de #SentlaCreu, un acte quaresmal organitzat pel Secretariat de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona.

La creu de Sant Climent és un símbol de l'aliança entre els primers indis americans i els colons. A la llum dels episodis actuals d'extractivisme, maltractament a la natura i a les comunitats indígenes..., aquesta aliança s'ha pervertit?

Aquella va ser una trobada pacífica i fraterna entre indis i el conqueridor, una simbiosi molt estranya en

L'eclesiàstic veneçolà fotografiat al pati de l'arquebisbat de Barcelona.

«Hem de recuperar la família sense tancar-nos a conceptes massa estrets»

«Els valors que ens ha presentat aquest món liberal no són el camí d'una major igualtat i d'una major justícia i distribució»

Consistori amb el papa Francesc el 28 de novembre de l'any 2020.

«Els mals que vivim a Veneçuela són una malaltia que portem dins»

«Necessitem que s'exerceixi la política com a professió i com a vocació, no per "servir-se de"»

de salvar els que produeixen, els que estan en plenitud de vida, o els que estan amb el partit... Certament, els valors que ens ha presentat aquest món liberal no són el camí d'una major igualtat i d'una major justícia i distribució. I això és un repte per a la fe i per als que tenim alguna responsabilitat en l'Església. Aquesta pandèmia ens ha portat a redescobrir que cal ser creatius. M'encanta aquesta frase que repeteix el Papa: «Amb cara de vetlla o de cementiri, estem derrotats.» Cal tenir clar el nord, sabem que hi ha espines, entrebancs i pedres com també que hi ha terrenys llisos i oasis. No es tracta de tornar enrere, sinó que la postpandèmia ens faci redescobrir que les mateixes regles no serveixen per construir la casa comuna.

Vostè presideix Càritas Veneçuela; des d'aquesta talaia, quines són les principals mancances que tenen al seu país? On és l'origen?

Tots tenim la temptació de donar les culpes a un altre, però cal assumir la realitat: els mals que vivim són una malaltia que portem

dins. Necessitem que s'exerceixi la política com a professió i com a vocació, no per servir-se de. En el cas de Veneçuela, el petroli és àngel i dimoni alhora. Malgrat l'imaginari, no som un país ric: les majors reserves d'hidrocarburs donen lloc a una indústria que genera molts guanys amb poca mà d'obra, 30.000 persones, només. Hem tingut governs distribuïdors de riquesa gestionada per pocs. Les infraestructures van fer un salt en la segona meitat del segle XX, van venir dos milions d'immigrants a treballar, durant diverses dècades hi va haver una mobilitat social molt gran.

Però aquesta dinàmica es va aturar.

Sí, hi va haver una gran desil·lusió i es demonitzà la política; això va fer sorgir els messianismes (primer Chávez i després Maduro) com a solució dels grans mals. Un professor de l'Institut Pastoral de

Església Barcelona

aquestes enquestes la institució que segueix estigui 50 o 60 punts per sota. Això denota desconfiança i qüestionament. Crear una major transparència i un major sentit de veritat i igualtat és una de les tasques que tenim entre mans, aquest seria el nostre rol polític. L'Església no és apolítica, tots vivim en la polis, en un món, en una societat. Convé que regni la sensatesa i la racionalitat i no l'emocionalitat que ens porta a la violència, l'odi, a la destrucció...; és una dels millors aportacions que un pugui fer com a home d'Església en una societat una mica desencaixada.

Parla d'una Església pròxima, ara bé, alguns laics opinen que s'ha experimentat un descens de les classes populars representades a les instàncies de l'Església.

Es pot tenir aquesta visió des d'una gran ciutat, ara bé, el gran creixement de l'Església a Veneçuela aquestes últimes dècades s'ha donat a les zones populars, de ciutat i rurals, a les zones on hi ha població indígena... També és cert que el sorgiment d'alguns moviments eclesials moderns són de caire molt de classe mitjana o alta. Però les experiències a Amèrica Llatina que tenen la seva base a Medellín i Puebla, a les comunitats eclesials de base, han agafat auge amb el papa Francesc.

No hi ha eclesiàstics de primera i peons de base. En els meus gairebé 38 anys com a bisbe, el que més m'ha enriquit és el contacte amb la gent senzilla i el que aprèn amb ella, el *sensus fidei* ens supera enormement. Potser no ho poden verbalitzar com un teòleg, però hi ha una vivència i una presència que ve de molt enrere. A Veneçuela al segle XIX, després de la Guerra de la Independència, l'Església va quedar molt delmada. No hi havia més de 300 sacerdots per a un territori de més d'1 milió de km². La fe es va mantenir per les mares catequistes, per les confraries... Hi ha una revalorització del que és positiu de la religiositat popular; Aparecida i l'*Evangelii gaudium* ho mostren molt seriosament. Tenim molt a aprendre d'aquest tema.

El cardenal Porras, a la imatge durant la celebració a la basílica de Santa Maria de la Mar el 21 de febrer passat, va ser company d'estudis a Salamanca dels cardenals Omella i Osoro.

Madrid ens deia que el marxisme és el millor per fer un diagnòstic de la societat moderna, però no serveixen en absolut per donar-hi resposta, són remeis que generen més iniquitat. És el que va passar a Veneçuela.

Actualment, la situació política al país sembla enquistada, col·lapsada. Quina és la seva visió des de l'Església? Estan intentant mediar entre govern i oposició?

L'Església no vol cap rol de protagonista, simplement d'acompanyament. No volem ser mediadors. Quan les parts no volen trobar-se i conversar, la sola presència de l'Església calma. En segon lloc, la denúncia profètica; no només es tracta de pregonar els mals, sinó de buscar-ne les causes. L'Església catòlica a Veneçuela som un punt de referència de tota la societat, la institució de major credibilitat i confiança. És dolorós que en

«L'Església a Veneçuela no vol cap rol de protagonista, simplement d'acompanyament»

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

«ESPERIT, CAP ON GUIES LES NOSTRES ESGLÉSIES?» (10)

Una Església que viu la joia del Senyor ressuscitat

Benvolguts i benvolgudes,

En el document dels bisbes de Catalunya a propòsit del vint-i-cinquè aniversari del Concili Tarracòense afirmem: «Cada any litúrgic celebrem la vinguda del Fill en una terra assedegada de pau i de justícia, ens alegrem del seu naixement gloriós i ens gloriem de la seva mort salvadora, passem de la menjadora al sepulcre i al testimoni de la seva resurrecció.» En aquest cicle anual, centrat en la Pasqua, hi podem la nostra fe, tot vivint en el dia a dia la joia del Senyor ressuscitat.

En les cartes paulines trobem una exhortació nítida, quasi un mandat adreçat als cristians de tots els temps: «Viviu sempre contents en el Senyor! Ho repeteixo, viviu contents» (Fl 4,4). En aquests moments durs de la història que ens toca viure, amb una crisi sanitària, econòmica i social de primera magnitud, on la humanitat sembla estar abocada a la fragilitat i a la desil·lusió, com podem seguir parlant d'alegria? I, tanmateix, si per a tot el món l'alegria es relaciona amb l'arribada d'un bé, d'una bona notícia, podem els cristians presentar-nos davant el món amb cares llargues i avorrides? Quina credibilitat donaríem a la Bona Nova que Jesús ens ha vingut a portar?

El primer que cal és distingir entre ser i estar alegre. Massa sovint confonem l'alegria amb la satisfac-

ció immediata de les necessitats que ens fabriquem. Ser alegre, en canvi, fa referència a un estat d'ànim profund del qui se sent bé amb Déu, amb els altres i amb un mateix. Per arribar-hi, cal un aprenentatge: sortir del propi jo i plantejar-se la realitat des d'una mirada àmplia i generosa. El papa Francesc ens ho adverteix clarament: «El gran risc del món actual, amb la seva múltiple i aclaparadora oferta de consum, és una tristesa individualista que brolla del cor còmode i avar, de la recerca malaltissa de plaers superficials, de la consciència aïllada [...]. Els creients també corren aquest risc, cert i permanent. Molts hi cauen i es converteixen en éssers ressentits, queixosos, sense vida. Aquesta no és l'opció d'una vida digna i plena, aquest no és el desig de Déu per a nosaltres; aquesta no és la vida en l'Esperit que brolla del cor de Crist ressuscitat» (*Evangelii gaudium* 2). El Papa apunta a l'essencial. L'alegria és una força que es fonamenta en la consciència de ser estimats per Déu. «Ja que heu ressuscitat amb Crist, cerqueu allò que és de dalt», afirma la carta als Colossencs (3,1). Qui roman en el Senyor, qui prova les delícies del seu amor, no pot deixar d'estar content. Per això en els Evangelis contemplem moments curulls d'alegria, una alegria lligada al do de l'Esperit i a la contemplació i agra-

ïment per les gestes divines. Jesús mateix és presentat com un home alegre, que deixa expressar la seva emoció: «En aquell mateix moment, Jesús, ple de la joia de l'Esperit Sant, digué: "T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos"» (Lc 10,21).

L'alegria té la sana característica de l'expressivitat. El cos no pot contenir-se; espontàniament sorgeix un crit, una dansa, un cant, una rialla. La persona de fe, que sap de qui s'ha fiat, no pot deixar de ser alegre, transparent, despresa, vital. I si això ho duem a les nostres comunitats cristianes! No es tracta d'una evasió de la realitat, d'una necessitat de consol que cerca solucions imaginàries. Al contrari, aquesta alegria exigeix testimoniar el seu Regne, edificar una humanitat fraternal. Per això, també en aquests moments difícils, i potser més que mai, estem cridats a portar esperança i alegria arreu. Ben segur que en aquests moments ens sentirem tots una mica més pobres. Però, com afirmem els bisbes en el document esmentat, tot al·ludint al mestratge del papa Francesc, «els pobres són membres a ple dret de l'Església, de la comunitat de salvats que viuen la joia del Senyor». És clar que els moments de sofriment provocaran tristesa i desànim, però mai no serà aquesta la darrera paraula. Perquè, com deia el germà Roger de Taizé, inspirant-se en sant Atanasi: «Crist ressuscitat fa de la vida de l'ésser humà una festa continuada.»

Vostre.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La Pasqua, nucli de la fe cristiana

La resurrecció de Jesús pertany al nucli de la fe cristiana, com la passió i la creu. Així consta en el Credo o Símbol de la fe, que des dels primers temps de l'Església professen els que reben el sagrament del baptisme.

El jesuïta i teòleg francès Bernard Sesboüé va publicar un llibre en què, amb un llenguatge molt assequible, comenta el Credo als homes i les dones del nostre temps. En aquest llibre titulat *Creure: invitació a la fe catòlica per a les dones i els homes del s. XXI* (Ed. San Pablo), el prevere francès afirma que «s'ha pogut definir el cristià com aquella persona que creu en Jesucrist ressuscitat d'entre els morts». I afegeix: «No cal subratllar el caràcter provocador de tal afirmació, que contradiu l'experiència més universal, la del caràcter irreversible de la mort.» En efecte, si bé alguns diuen: «Ningú ha tornat mai del cel per explicar-nos-ho», la fe cristiana proclama el contrari: sí, un home ha tornat, Jesús de Natzaret, i la seva resurrecció és promesa de la nostra.

El pare Sesboüé, que va ser membre de la Comissió Teològica Internacional, es pregunta en el seu llibre si avui és possible la fe en la resurrecció. Segueix tenint l'home modern capacitat per creure en la resurrecció? Forma part aquest misteri d'allò «creïble disponible» en el nostre temps? I després d'una anàlisi de les circumstàncies i dels testimonis d'aquest gran esdeveniment, recorre a una sentència molt bonica que va escriure sant Ireneu de Lió al segle II: «La glòria de Déu és que l'home visqui.»

Aquestes paraules es compleixen en la resurrecció de Jesús. Déu va voler que Jesús arribés a una vida plena i gloriosa, en la qual ja no pogués conèixer la mort, i això perquè tot home visqués eternament la vida nova inaugurada per Crist. En això posa Déu Pare la seva glòria, és a dir, la seva bellesa. La bellesa de la creu passa a ser de dramàtica a radiant i serena. La resurrecció de Jesús és promesa de la nostra. Ens dona la imatge del que estem cridats a ser. Del que entenem quan parlem de salvació, perquè estar salvats és viure, viure intensament i per sempre una vida d'amor. Jesús ressuscitat anticipa el que ens espera: viurem en Déu eternament. El seu destí serà el nostre.

El pare Bernard Sesboüé no oblida que aquesta esperança sempre tindrà qui la contradigui. Per això, afegeix que aquesta promesa no és «l'opi del poble», sinó que és un do real que mobilitza totes les energies humanes per a la construcció d'una societat justa, lliure i fraterna.

La resurrecció de Jesús és, en fi, una declaració d'amor de Déu als homes. Sesboüé fa seves les paraules de santa Teresa de l'Infant Jesús, quan diu que «ara Déu ens mira a través del rostre del seu Fill».

Benvolguts germans i germanes, aquest Diumenge de Pasqua de Resurrecció, m'acomio amb la salutació pasqual tradicional que s'intercanvien els cristians a l'Orient: «Crist ha ressuscitat. Realment ha ressuscitat.» Que la serena i profunda alegria de la Pasqua ens acompanyi a tots.

COMENTARI DE LA PARAULA

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia

Té arrels bíbliques el concepte de Resurrecció del Nou Testament?

Article aparegut en el n. 1.908

Déu no va deixar que l'herba creixés damunt del sepulcre de Jesús. Jesús és ell mateix, el d'abans (llenguatge resurrecció), però no el mateix (llenguatge exaltació). És el Crucificat que ara seu a la dreta del Pare. Té una novetat de vida: no és només «retornar» a la vida terrenal. Quan parlem de la resurrecció de Jesús, topem amb una barrera de llenguatge. La resurrecció de Jesús no és un tornar a les coordenades d'espai i temps d'aquest món, és una nova creació. Ja a l'AT hi havia hagut experiències de tornar a aquesta vida. Però la resurrecció definitiva quedava reservada per als darrers temps. L'experiència pasqual dels primers deixebles va fer que ells, utilitzant les categories de l'AT, intentessin expressar el que significava la resurrecció de Jesús.

Els ulls de la carn no poden reconèixer el Ressuscitat sense els ulls del cor. Els deixebles van veure Jesús ressuscitat amb els ulls de la fe. La resurrecció de Jesús no és, doncs, un reviuir, ja que Jesús no podia tornar a morir, com Llätzer o la filleta de Jaïre. En Jesús ressuscitat es manifesta plenament la glòria de Déu. El misteri no pot ser controlat amb els ulls de la carn. Breument, amb l'expressió «el tercer dia ressuscitè» afirmem el sentit del que va passar després de la mort de Jesús: Déu no el va deixar a la cuneta; el va rescatar plenament amb la resurrecció. Això no és pas un invent dels deixebles ja que, davant el final tràgic de la crucifixió, van fugir decebuts. És Déu qui ho ha fet: Pasqua és el fet salvífic definitiu. Crist ha ressuscitat i tots ressuscitem amb Ell a una vida nova, que serà com la flor que esberla la pedra del sepulcre.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Maria Magdalena se'n va corrents a trobar Simó Pere i el deixeble a qui Jesús estimava

Tres personatges descriuen des de tres angles diferents l'enter grup de deixebles de Jesús enfrontats amb una realitat que no té cap explicació racional ni apologètica: el sepulcre buit. Maria Magdalena representa el cercle femení, present en els moments més crítics de la vida de Jesús: prop de la creu (Jn 19,25) i a la porta del sepulcre (20,1.11a); Simó Pere representa el nucli dur dels Dotze, absent al Gòlgota, fou el primer que entrà al sepulcre buit; finalment, el Deixeble estimat, l'autor de l'escrit conegut com a Evangeli de Joan, present al peu de la creu acompanyant la mare de Jesús (19,26-27), fou el primer dels deixebles masculins que cregué que Jesús havia ressuscitat. Maria, en comprovar que la llosa havia estat remoguda «lluny de la porta del sepulcre», inferí que algú s'havia endut el cadàver de Jesús. Se n'anà, doncs, corrents a comunicar-ho als dos que representaven, l'un, els Dotze i, l'altre la comunitat estimada de Jesús. La diferència en la manera de córrer de l'un i l'altre reflecteix el seu diferent estat d'ànim: Pere hi va encara apesarat per la seva triple negació; el Deixeble estimat, empès pel gran amor que professava a Jesús, «s'avançà corrent més de pressa que Pere i arribà primer al sepulcre», però no hi entrà per

GLÒRIA MONÉS

deferència envers Pere. Un detall que no ha de passar desapercebut: Pere se sent segur «seguint» les traces del Deixeble estimat. Tots dos contempen «els llençols posats» que simbolitzen el tàlem nupcial preparat per a les nocces; el «sudari», separat del llit nupcial, que havia estat posat «sobre el cap» de Jesús, es troba ara «enrotllat a part en un lloc singular»: el lloc per excel·lència per a un jueu era el Temple; la mort, simbolitzada pel sudari, embolcalla ara per complet el Temple. De Simó Pere no es diu que vagi creure; del Deixeble estimat s'explicita: «No solament veié, sinó que cregué.» La creença en la resurrecció d'entre els morts comença a obrir-se pas.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Diumenge de Pasqua

Lectura primera

Ac 10,34a.37-43

Després d'haver ressuscitat d'entre els morts, nosaltres hem menjat i hem begut amb ell

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per la Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el consagrà ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell. Nosaltres som testimonis de tot el que va fer en el país dels jueus i a Jerusalem. Després el mataren penjant-lo en un patíbul. Arabé: Déu el ressuscità el tercer dia, i concedí que s'aparegués, no a tot el poble, sinó a uns testimonis que, des d'abans, Déu havia escollit, és a dir, a nosaltres, que hem menjat i hem begut amb ell després que ell hagué ressuscitat d'entre els morts. Ell ens ordenà que prediquéssim al poble assegurant que ell és el qui Déu ha destinat a ser jutge de vius i de morts. Tots els profetes donen testimoni a favor seu anunciant que tothom qui creu en ell rep el perdó dels pecats gràcies al seu nom.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor. Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo.

La dreta del Senyor fa proeses, la dreta del Senyor em glorifica. No moriré, viuré encara, per contar les proeses del Senyor. *R.*

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. *R.*

Lectura segona

Col 3,1-4

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses:

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Al·leluia

1Co 5,7b-8a

Crist, el nostre anyell pasqual, ha estat immolat: celebrem en el Senyor la festa de Pasqua.

Evangelí

Jn 20,1-9

Havia de ressuscitar d'entre els morts

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

El diumenge Maria Magdalena se n'anà al sepulcre de matí, quan encara era fosc, i veié que la pedra havia estat tretada de l'entrada del sepulcre. Ellase'n va corrents a trobar Simó Pere i l'altre deixeble, aquell que Jesús estimava tant, i els diu:

«S'han endut el Senyor fora del sepulcre i no sabem on l'han posat.» Llavors Pere, amb l'altre deixeble, sortí cap al sepulcre. Corrien tots dos junts, però l'altre deixeble s'avançà i arribà primer al sepulcre, s'ajupí per mirar dintre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però no hi entrà. Darrere d'ell arribà Simó Pere, entrà al sepulcre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però el mocador que li havien posat al cap no estava aplanat com el llençol, sinó lligat encara al mateix lloc. Llavors entrà també l'altre deixeble que havia arribat primer al sepulcre, ho veié i cregué. Fins aquell moment encara no havien entès que, segons les Escriptures, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 1)

Abril

Comença el temps de Pasqua

4. DIUMENGE

Resurrecció del Senyor, Blanc. Lectures: Fets 10,34a.37-43 / Salm 117 / Colossencs 3,1-4 / Joan 20,1-9
SANTORAL: Benet de Palerm, rel.; Plató, ab.

5. DILLUNS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,14.22-32 / Salm 15 / Mateu 28,8-15
SANTORAL: Emília, vg. i mr.; Maria-Crescència Höss, rel.; Vicent Ferrer, prev.

6. DIMARTS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,36-41 / Salm 32 / Joan 20,11-18
SANTORAL: Guillem, ab.; Marcel·lí, mr.; Sixt I, p. i mr.

7. DIMECRES

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,1-10 / Salm 104 / Lluç 24,13-35
SANTORAL: Epifani, b.; Germà, monjo; Joan Baptista de La Salle, prev. i fund.

8. DIJOUS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,11-26 / Salm 8 / Lluç 24,35-48
SANTORAL: Joan d'Organyà, monjo; Macària, vg.

9. DIVENDRES

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,1-12 / Salm 117 / Joan 21,1-14
SANTORAL: Marcel, b.; Maria de Cleofàs.

10. DISSABTE

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,13-21 / Salm 117 / Marc 16,9-15
SANTORAL: Dimes; Ezequiel, prof.; Terenci, mr.

El Sant 5 ABRIL

Santa Maria-Crescència Höss

Tradicionalment, la vida religiosa s'ha vist com una anticipació de la vida futura en el Regne de Déu, presidida per la caritat. Tanmateix, el dia a dia de totes les comunitats religioses, sense deixar de ser espiritual, passa també per la realitat més prosaica. Santa Maria Crescència Höss (1682 – 1744) n'és un bon exemple.

Filla d'uns teixidors de Baviera, al sud d'Alemanya, volia entrar en un convent de franciscanes, però no era acceptada perquè en ser pobra no tenia prou dot. Va ser gràcies a una donació de l'alcalde protestant del seu poble que finalment hi va poder entrar. Les seves germanes de comunitat primer la van veure amb desconfiança, tant per la seva condició humil com per haver rebut l'ajuda d'un luterà, i per tot plegat els primers temps van ser difícils. Però santa Maria Crescència Höss ho va suportar tot sense queixar-se i es va dedicar amb cos i ànima a la pregària. A poc a poc, la relació amb la resta de la comunitat va millorar i la jove franciscana va acabar sent mestra de novícies. Va destacar com a excel·lent consellera espiritual, per la qual cosa rebia visites de molts fidels de tota condició social. Va ser canonitzada l'any 2001 per Joan Pau II.

En ocasió del dejuni

EMILI VILLEGAS ARTACHO
Delegat diocesà de Pastoral Sacramental i Litúrgia d'Urgell
mossenemili@gmail.com

Per dejuni entenem la privació parcial o total de l'aliment, ja sigui per motius penitencials o bé disciplinaris. Si consultem l'actual Codi de Dret Canònic, descobrim que aquesta pràctica es realitza el Dimecres de Cendra i el Divendres Sant (cf. CIC 1.251) i és destinada als feligresos majors d'edat fins que arribin als 60 anys (cf. CIC 1.252).

Ara bé, per saber com s'ha de fer el dejuni ens cal conèixer la constitució apostòlica *Paenitemini*, per la qual es va reformar la disciplina eclesiàstica de la penitència. En aquest document sant Pau VI ens dona les indicacions per realitzar el dejuni, que consisteix a fer només un àpat durant tot el dia, tot i que no prohibeix prendre algun aliment al matí i a la nit.

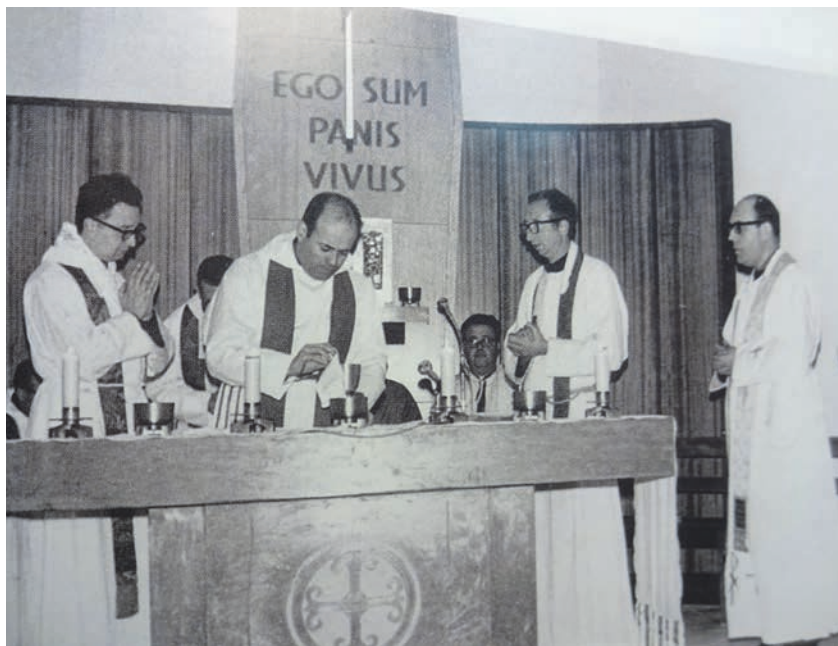
Però la pràctica del dejuni no queda reduïda a dos dies a l'any sinó que el mateix Dret Canònic ens parla del dejuni eucarístic, és a dir, d'aquella privació ja sigui d'aliment o de beguda una hora abans de rebre la comunió, exceptuant la ingesta d'aigua o de medicaments, tot i que queden exempts, per motius més que evidents, les persones d'edat avançada, els malalts i també aquells que els han de cuidar (cf. CIC 919).

Tanmateix, la lectura d'aquests canons deixaria el dejuni limitat al compliment d'una norma imposada per l'Església. Per omplir-lo de sentit i de significat ens podem remetre, d'una banda, a alguns episodis que apareixen en el llibre dels Fets dels Apòstols per adonar-nos que la pràctica d'aquest exercici anava lligada a la vida de pre-

gària de la comunitat cristiana i, fins i tot, a la celebració litúrgica: «Mentre celebraven un acte de culte al Senyor, en ocasió d'un dejuni... » (Ac 13,2) i «A cada església van designar-hi responsables que la presidissin i, després de fer pregàries acompanyades de dejuni, els encomanaren al Senyor en qui havien cregut» (Ac 14,23).

D'altra banda, podem tenir en consideració una homilia de sant Agustí (354-430) sobre *La utilitat del dejuni*. Perquè per al sant d'Hipona no és només una prova que la ment és superior al cos, que constantment requereix necessitats corporals, sinó que també és una prova espiritual de compromís i voluntat. Aquell que dejuna trobarà molt més fàcil suportar la fam i a la vegada el predisposa a sentir fam i set de ser just (cf. Mt 5,6).

Sigui com sigui, i malgrat que no estigui de moda, l'exercici del dejuni no ha estat mai una pràctica intermitent per a l'Església. Tampoc no és una mera norma que es pugui separar de l'oració i de l'almoina. El dejuni, més aviat, és una eina que ens ajuda a concretar les Benaurances en la nostra vida, orientant el cos envers l'oració i la celebració litúrgica.

Mn. Pere Oliveres i els diners

MN. ENRIC AYMERICH

El 2 d'abril fa tretze anys de la seva mort i no voldria passar de llarg el seu aniversari sense fer una petita reflexió del meu temps de convivència amb ell, quan estava de rector a la parròquia dels Dolors de Sants.

Repassant el llibre que la Montserrat Vima va fer sobre la seva vida, m'ha cridat especialment l'atenció una característica que em va xocar, però que també m'ha fet pensar i m'ha ajudat molt. És la seva austeritat i, sobretot, el seu, diguem-ne, rebuig als diners, a vegades fins al punt de crear situacions incòmodes i trencar amb algunes persones, tot i que després, moltes vegades, gràcies a la seva amabilitat, arribaven a acceptar-lo.

Ell era pobre, vivia com a pobre i a vegades, fins i tot, feia la sensació d'abandonat, i no perquè les seves filles espirituals, com la Montserrat Vima, l'Àngeles i un bon grup de persones que el seguien de més a prop, no l'advertissin, sinó perquè acabava fent el que ell creia. Ell portava la roba fins que ja no es podia fer servir, i si li regalaven algunes peces de roba, les donava a Càritas.

No sols era pobre, sinó que, diria jo, arribava a estimar la

pobresa, naturalment no per ella mateixa, sinó perquè així ho havia après de Jesucrist a l'Evangeli. S'hi havia identificat tant que moltes vegades havies d'acceptar coses que, anant amb ell de viatge, per exemple, eren incomprensibles, però que les vivia amb tota naturalitat.

I deia i repetia sovint «que mai no havia deixat de fer res d'important per falta de diners, però sí per falta de persones d'esperit». Sovint em recordava la figura de sant Josep Oriol, a qui la gent va definir com «el doctor pa i aigua». Els carismes de l'Esperit, a vegades, no coincideixen amb els nostres i això xoca i fa pensar...

Com cada any, els seus amics ens reunirem a la celebració de l'Eucaristia i pregarem per ell. Confiem que ens encomani els seus carismes, sobretot el de l'austeritat i pobresa, tan necessari en el món en què vivim.

Però enguany no es pot fer el mateix dia, perquè coincideix amb Divendres Sant. Per això, tot i ser un dia molt memorable, hem proposat trobar-nos el dimarts 6 d'abril, a les nou del matí a Santa Maria. I així després, en amical convivència, podrem continuar al carrer amb la nostra i la seva amistat.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Adorar?

Hi ha expressions que em fan mal a les orelles. Em refereixo a fer servir l'expressió «adorar» en referència a imatges de sants, creus, etc. Potser ens cal expressar-nos millor...

En una perspectiva de fe, és evident que l'adoració, expressió suprema del culte, s'entén des d'una relació interpersonal i només es tributa a Déu: «Al Senyor el teu Déu adoraràs i només a Ell donaràs culte.» En la tradició litúrgica es parla d'adoració de la creu. No és difícil d'entendre: es tracta d'adorar Jesús en la creu i a Jesucrist, com a Fill de Déu, li retem culte d'adoració. Els cristians mai no podem separar la creu de Jesús. La creu sempre ens remet a Jesús. Sense Ell, la creu no té sentit. L'adoració de la creu prové de la litúrgia de Jerusalem, on els cristians pujaven al Calvari per venerar la creu del Redemptor i besar la sagrada relíquia. L'Església vol que aquesta cerimònia es faci en la litúrgia del Divendres Sant amb una imatge gran del santcrist mentre es canta el Trisagi en grec i en llatí per expressar la comunió dels cristians d'Orient i Occident. Aquest any, però, sense passar a besar-la! És evident que el terme de l'adoració és Jesucrist present en la creu i no pas la creu material de fusta. També en el culte de veneració dels sants, el terme és sempre la persona i no pas les imatges. En aquest cas, parlem de «veneració» i per al cas de la Mare de Déu, «d'especial veneració». En ocasions, el llenguatge popular no és el teològic. Un protestant s'escandalitzava perquè la multitud de fidels al Pilar de Saragossa cantava a la Verge «este pueblo que te adora...». És evident que el poble no adora Maria en sentit estricte. I sempre és Déu qui suscita i fa els sants...

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Primavera per dins

El més important de la primavera és viure-la per dins, trasplantar-la al nostre interior, respirar-ne l'aroma, començant per la tarongina. Els carrers de Còrdova s'omplen cada any de catifes blanques, amb el seu perfum característic, perquè els ciutadans puguin sentir també l'esclat de la naturalesa. Pablo García Baena, el nostre etern poeta cordovès, sempre tan proper, ens va deixar un bonic poema titulat *Primavera*. I comença així: «*Ámame, Primavera, en esta tarde / en que el sol es un pájaro cautivo / que revuela en la jaula azul del cielo.*» El poeta continua demanant amor per aquesta estació lluminosa, en la seva breu lletania d'anhels perfumats: «*Ámame, Primavera, en esta hora / en que toco la seda de la tarde, / en esta hora virgen que se escapa / ven y enciende tu antorcha de perfumes / en mis ojos que anhelan tu venida.*» Certament, són versos per a la llum nova, que madura fruits nous; versos per somiar aquest món millor que tots desitgem, però que tan poc construïm. La primavera, que ja fa dies que ha trucat a la porta amb urgència, ens convida a l'optimisme, a contemplar la vida amb passió, a internar-nos en camps nous per aspirar-ne la grandesa i descobrir-hi les flors i els fruits. «*Vivir la primavera*» per dins és fer del nostre caminar, no un viatge enlloc o a precipis propers, sinó una bonica aventura d'esperança, que té com a essencial l'aroma de l'amor, juntament amb una fe que traspasa els firmaments del nostre món, tan poblats de núvols i de tempestes.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

En estat de matèria inerta

Amb l'aprovació de la Llei de l'eutanàsia ja es pot dir, sense exageració, que hem dimitit de totes les inclinacions pròpies dels éssers vius. Deia sant Tomàs que hi ha tres inclinacions naturals en l'ésser humà que la Llei ha de protegir: una específica de l'home, que és la inclinació a viure en comunitat i conèixer Déu; una altra que l'home comparteix amb els animals, que és la procreació; una tercera, que l'home comparteix amb tot el que existeix, que és la conservació del seu ésser.

Primer van fer lleis que dissolien la comunitat política i mataven l'anhel de conèixer Déu, després van fer lleis contra la procreació i ara —amb irreprotxable lògica— fan una llei contra la conservació de l'ésser. Ja podem dir amb propietat que hem assolit l'estat de la matèria inerta, aquest nirvana democràtic.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Falta de manteniment

Fa uns dies, vaig veure en un diari la recreació virtual de la remodelació de quatre carrers de l'Eixample. Transformar un carrer ple de trànsit en zona de vianants, amb zones verdes i bancs per poder seure, parlar i fer veïnatge, és un projecte preciós.

El barri de la Sagrada Família també forma part de l'Eixample, però sembla que no existeix. El mercat municipal està ben abandonat; la zona verda de la plaça Gaudí, i de tot el seu entorn, fan pena per la seva deixadesa; el carrer Lepant encara té pals de fusta

per a l'enllumenat, i tampoc no té carril bici, cosa que provoca que tots els ciclistes que van cap a la platja i al centre vagin per la vorera; la Diagonal, des de Marina fins a Glòries, és camp qui pugui...

Com és que en aquest barri no s'hi fa mai cap actuació a fons per millorar la vida dels veïns tan castigada pel turisme massiu? No es podria fer una gran illa de vianants seguint aquest model de llambordes i zona verda? Ara que no hi ha turisme, seria un bon moment perquè l'Ajuntament posés fil a l'agulla.

CLÀUDIA PONT
Barcelona

Sants desconeguts

Molts teòlegs i molts Papes, quan s'han d'enfrontar amb algun moment en el qual la fe dels creients sembla una mica baixa, assenyalen que calen sants per transmetre el missatge de Jesús. D'aquesta manera, l'Església podrà transmetre el seu missatge de fe, d'esperança i de caritat, en Crist Jesús.

Qui són aquests sants tan necessaris per sostenir viva la fe a l'Església? De seguida pensem amb grans fundadors —sant Domènec, sant Francesc, santa Teresa de Calcuta, etc.— i, certament, ho són. Aquests sants sempre han existit i continuaran existint. La seva tasca, però, quedaria coixa, no arrelaria, sense uns altres sants i santes de cada dia que viuen cristianament amb un somriure enmig del dolor i les dificultats perquè saben que no hi ha res que els aparti de l'amor de Crist. Cada dia em trobo amb alguns sants i santes que mantenen viva l'aroma, la vida de Crist, sobre la terra.

SUSO DO MADRID
La Corunya

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

MACIÀ GRAU

Víctor Juan Iglesias, compositor i impulsor de la iniciativa RaPZona

«El rap és una eina que pot ajudar-nos a créixer personalment»

Víctor Juan Iglesias, conegut també amb el nom artístic de «El Víctor Juan», fa més de 30 anys que es dedica a diversos aspectes de la música i el cine; ha estat DJ en emissores locals, ha fet de guionista i productor, i fins i tot ha arribat a estar nominat per una de les seves obres als Premis de la Música de la SGAE. Del 2008 al 2010 va ser el coordinador i conductor del cinefòrum a la parròquia Sant Francesc d'Assís de Badalona, una tasca que va complementar al Col·legi Sant Andreu de la mateixa ciutat, on va fer una sessió de cinefòrum, sota les directrius de la Mare Teresa Duch. Aquesta experiència a les aules i la seva trajectòria com a músic i productor el van fer pensar en la idea de crear un curs extraescolar enfocat a complementar les hores lectives i repassar els coneixements que s'imparteixen a les assignatures de llengua d'una forma creativa i artística. La direcció definitiva que prendria aquest projecte va estar marcada per la participació dels seus fills en la gravació d'un rap. Els nens, que en aquell moment tenien 8 i 11 anys, van posar veu a una cançó a ritme de hip-hop, un gènere musical en el qual hi ha un discurs rítmic amb rimes cantades. L'obra va ser finalista d'un certamen en el qual participaven més de 100 artistes, i va ser en aquell moment quan Víctor Juan Iglesias va tenir clar que volia apropar el rap als joves, i que havia de donar vida al seu projecte: RaPZona.

Què és el RaPZona?

És un curs extraescolar pensat per a alumnes a partir de cinquè i sisè de primària que té la finalitat d'ajudar-los a desenvolupar un esperit artístic mitjançant el gènere musical del rap. El principal sentit del curs és que puguin fer una activitat lúdica que alhora els serveixi per aprendre, d'aquí el nom

de RaPZona. Has de raonar la lletra de les cançons que escrius. El curs inclou un aprenentatge de la història del hip-hop i la cultura que envolta el rap, i després se centra en la part més tècnica que ajuda els alumnes a escriure les cançons. Els ensenjem tècniques que, encara que no se'n adonin, són pròpies de la poesia, com els versos d'art major, els sufixos o els rodolins, entre d'altres. Ells no saben que utilitzen aquestes eines però les fan servir per a una cosa que els agrada, de la mateixa manera que ho fan totes les seves estrelles musicals, sigui quin sigui el seu estil.

Què podran aprendre els alumnes a més de la tècnica musical pròpia del rap?

Evidentment, la música és una part fonamental del curs, però el fet que els alumnes han d'escriure les seves pròpies cançons els ajuda a reflexionar i a fer servir el cervell. Això els pot ajudar a créixer personalment, tant en la part de la seva autoestima com de la del propi autoconeixement. A la llarga, els pot ajudar a créixer com a persones. Nosaltres busquem compaginar la part més pedagògica amb la del pensament, que els pot aportar un nivell d'enteniment personal, d'alliberació i d'aclariment del seu estat anímic, que els permeti aconseguir un estat de pau interior, com declara Adrià Montesano, professor dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la UOC.

Escriure una cançó és com explicar una història...

La varietat d'intencions a l'hora d'escriure un rap és molt àmplia, i va més enllà d'explicar històries. En molts casos, també es pot fer una cançó per fer denúncia social, per experimentar una paradoxa científica, o per expressar admira-

«El principal sentit del curs és que els alumnes puguin fer una activitat lúdica que alhora els serveixi per aprendre»

«Escriure cançons ens pot aportar un nivell d'enteniment personal que ens permet aconseguir un estat de pau interior»

ció cap a una persona o una ciutat, per exemple. És important que cada alumne trobi la seva motivació. Cadascú pot tenir les seves influències, per exemple, a mi m'agradava molt el grup Mecano, que explica una història en cadascuna de les seves cançons.

Per què el rap?

A més de la meua predilecció per aquest estil musical (el meu primer disc, del 1990, era de fet un rap), hi ha diversos inputs que ens indiquen que el rap és una eina molt positiva i pedagògica. Sense anar més lluny, l'estiu de l'any passat, la Universitat Autònoma de Barcelona va organitzar un taller específic per al professorat en el qual s'explicaven les tècniques que es fan servir al rap, perquè ells després les poguessin utilitzar a les seves classes. D'altra banda, la Generalitat Valenciana està preparant classes de rap a les escoles per fomentar l'ús del català a les aules. I el Comitè Olímpic, de cara al 2024 inclourà com a esports de noves disciplines esportives l'skateboard, l'escalada esportiva, el surf i el breakdance, que és el ball específic del hip-hop i el rap. No és un invent que jo hagi tingut, sinó que cada vegada s'utilitza més, perquè el rap ens pot ajudar a créixer personalment.

Quan es posarà en marxa el projecte?

Ja hi ha dos col·legis de Barcelona que coneixen la nostra iniciativa, però encara no hi ha res tancat. De moment, la nostra proposta és fer-ho dins d'un centre escolar, perquè no tenim cap espai independent on es pugui arribar a fer aquesta activitat, però ho anirem veient segons la demanda. Si ho podem concretar, serà un curs inèdit a Catalunya, ja que mai s'ha fet cap extraescolar perquè els nens facin rap.

Pel que fa a producció musical, està treballant en alguna cançó?

L'última producció va veure la llum el 8 de març, i va ser una col·laboració amb la cantant Yaike, d'Alacant. Junts vam preparar un *remix* de la cançó «No bailo para ti», un tema especialment pensat i dedicat al Dia Internacional de la Dona. Em va fer molta il·lusió perquè Yaike és una dona molt empoderada i molt natural, que sap explicar i dir les coses des del punt de vista femení. Jo li vaig fer la producció musical, i va tenir una gran acollida.

Víctor Juan Iglesias també és molt actiu en els seus perfils d'*Instagram* i *Twitter*. El podeu trobar amb el nom de @elvictorjuan100.

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Barcelona

Sant'Egidio reclama una assistència integral que permeti als ancians viure a casa

Aïllament que mata

La Comunitat de Sant'Egidio, de la mà del seu responsable a Barcelona Jaume Castro, ha presentat la guia *Com quedar-se a casa quan s'és ancià*. Aquesta quarta edició es pot consultar en línia a la web www.santegidio.org. Jaume Castro ha posat en relleu que els ancians són «majoritàriament els qui han patit més l'epidèmia» del Covid-19: mort i soledat, i les conseqüències que se'n deriven. En aquest sentit, ha recordat que «per a la vida dels ancians l'emergència continua perquè continua l'aïllament. Sabem que es mor de soledat».

En aquest temps de pandèmia, a la mort dels ancians per Covid, «s'afegeix la causa per aïllament». El responsable de Sant'Egidio ha subratllat que els ancians necessiten companyia humana i figures properes perquè «l'aïllament pesa sobre la salut física i psíquica».

Des de fa temps, la Comunitat de Sant'Egidio treballa per superar el sistema d'institucionalització dels ancians, que els aboca a una residència, i fa una aposta clara per una assistència a casa. Una assistència integral, que compregui la vessant social i sanitària i que cal dotar de recursos.

Castro ha reconegut que la veritable assistència a casa la fan els cuidadors i les cuidadores, pels quals

ha demanat «la seva regularització», perquè moltes vegades no tenen papers. «Els ancians», ha afegit, «demanen quedar-se a casa. La pandèmia ha posat de manifest que les residències no tenen infraestructures per protegir els més fràgils, encara que el personal s'ha comportat de manera heroica».

Per això, des de Sant'Egidio es demana al futur govern de la Generalitat «que posi al centre, amb urgència, un nou model de cura i atenció als ancians perquè es puguin quedar a casa. Somiem que desapareguin les residències com a eix vertebral de la cura i atenció als ancians».

Jaume Castro ha fet una crida per valorar la gent gran, a la qual la societat «descarta per inútils i no productius. Els ancians ens ajuden a ser millors, més humans, són educadors, resisteixen la cultura del descartament, ens ensenyen a pensar...».

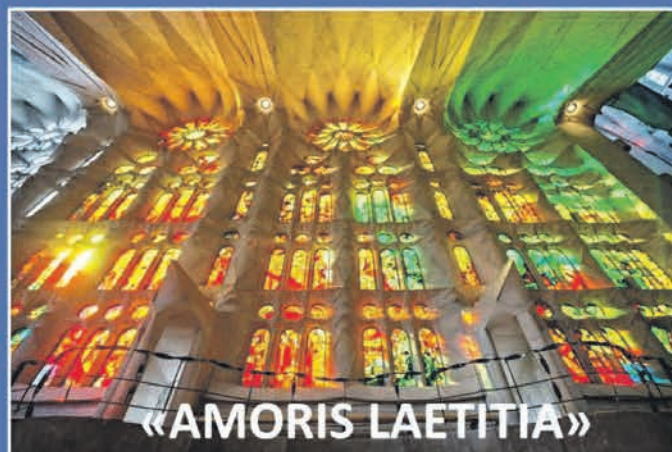
Finalment, ha destacat que «cal que al voltant de l'ancià hi hagi una xarxa relacional i assistencial per poder sostenir-lo, perquè hi hagi una alternativa a anar a la residència. Els ancians són clau per a la humanització de la nostra societat. Reivindiquem el respecte a la voluntat dels ancians, que ens demanen quedar-se a casa».

JAUME CASTRO
«Els ancians ens ajuden a ser millors, més humans, són educadors, resisteixen la cultura del descartament, ens ensenyen a pensar...»

Agustí Codinach

Jaume Castro, en la presentació de la guia als mitjans de comunicació.

4

ELS PARES

són els primers educadors dels seus fills

El papa Francesc també s'inspira en la Bíblia per fer tres afirmacions interessants sobre les relacions entre els pares i els fills en el si de la família, i subratlla el paper específic dels pares en l'àmbit de l'educació dels seus fills.

- **En primer lloc**, la família és el lloc on els fills creixen en la fe. És a dir, els pares són conscients que la fe dels seus fills també ha de 'créixer' i 'desenvolupar-se', i que ells han de col·laborar eficaçment en aquest procés.

«El Salm 78 exalta la proclamació de la fe en el si de la família: «El que vam sentir i aprendre, el que els pares ens van contar, no ho amagarem als nostres fills, i ells ho contaràn als qui vindran: són les gestes glorioses del Senyor, el seu poder i els seus prodigis. Ell va fer un pacte amb el poble de Jacob, donà una llei als fills d'Israel. Ell va manar als nostres pares que tot això ho ensenyessin als seus fills, perquè ho coneguessin els qui vindran i els fills que naixeran després. Que s'alcin, doncs, i ho contin als seus fills» (Salm 78,3-6).

Per tant, **la família és el lloc on els pares es converteixen en els primers mestres de la fe dels seus fills. Ells aprenen aquest 'ofici', que passa de generació en generació:** «Quan el dia de demà el teu fill et preguntí: "Què vol dir això?", li respondràs..."» (Èxode 13,14).

D'aquesta manera les generacions següents entonaran el seu cant al Senyor: "Infants i vells, joves i noies" (Salm 148,12)» (AL 16).

- **En segon lloc**, els pares han de complir amb seriositat la seva missió educadora pel que fa als seus fills, si bé podran comptar amb la col·laboració de la societat i de l'Església.

«Els pares tenen el deure de complir amb seriositat la seva missió educadora, com els savis bíblics ho ensenyen sovint.

Per la seva banda, els fills estan cridats a acollir i practicar el manament: **“Honra el pare i la mare. Així tindràs llarga vida en el país que et dona el Senyor, el teu Déu”** (Èxode 20,12). Aquí el verb *honrar* indica el compliment dels compromisos familiars i socials en la seva plenitud, sense ignorar-los amb l'excusa de motius religiosos (cf. *Marc* 7,11-13). En efecte, “qui honra el pare expia els pecats, qui honra la mare es guanya un tresor” (*Siràcida* 3,3-4)» (AL 17).

- **En tercer lloc**, els pares han de recordar que, tot i que ells han donat la vida als seus fills, aquests estan cridats a emprendre la seva pròpia vida amb l'autonomia necessària. Els pares no poden impedir-la, sinó que han d'afavorir-la gradualment, d'acord amb el seu procés de creixement.

«L'Evangelí també ens recorda que els fills no són propietat de la família, sinó que cal que emprenguin la seva pròpia vida.

Si bé és veritat que Jesús es presenta com a model d'obediència als seus pares terrenals, mostrant-se sotmès a ells (cf. *Lluc* 2,51), també és cert que ell manifesta que les decisions vitals dels fills i la seva mateixa vocació cristiana poden exigir una separació pel bé del Regne de Déu (cf. *Mateu* 10,34-37; *Lluc* 9,59-62).

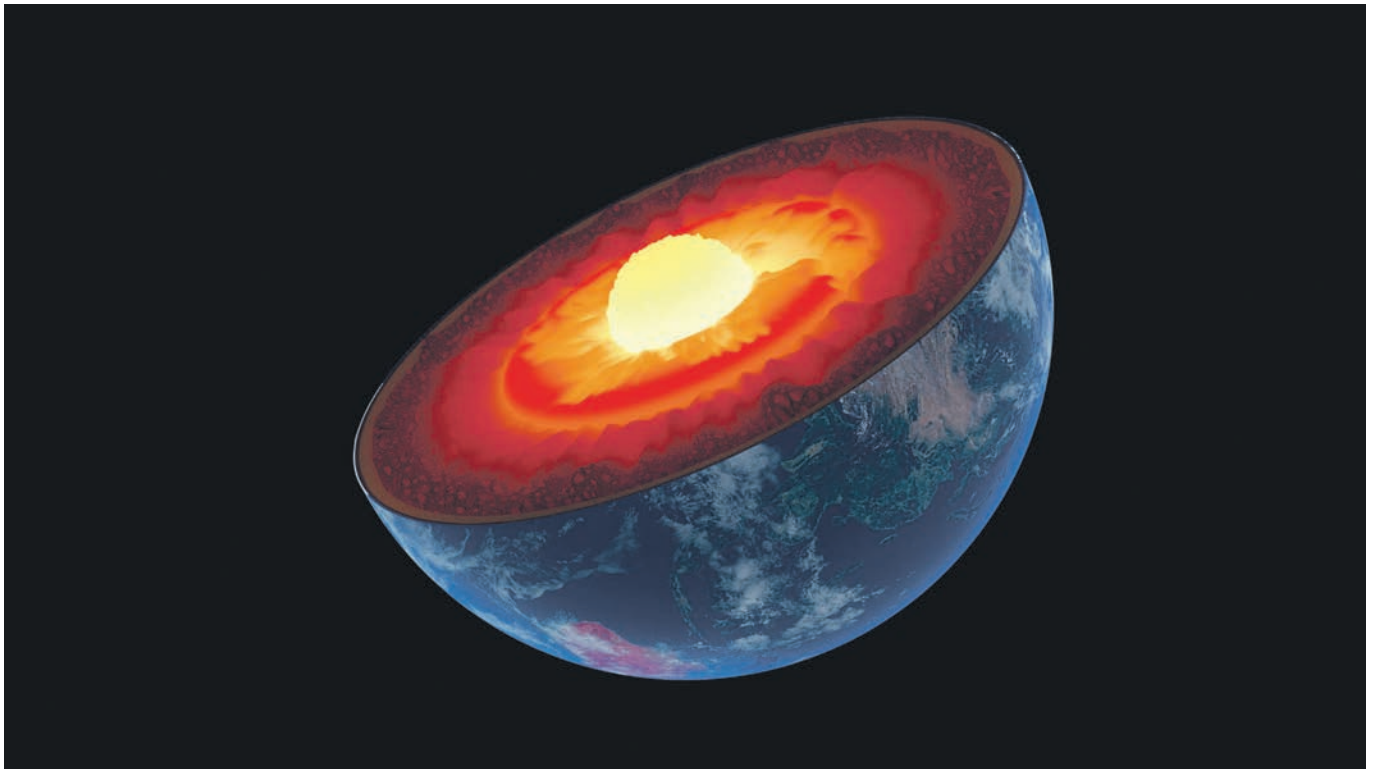
Ell mateix, als dotze anys, respon a Maria i a Josep que té una missió més alta a complir més enllà de la seva família terrenal (cf. *Lluc* 2,48-50). Igualment, **Jesús remarca la necessitat d'altres lligams més profunds, també en el si d'una família:** «La meua mare i els meus germans són els qui escolten la Paraula de Déu i la compleixen» (cf. *Lluc* 8,21)» (AL 18).

Que els pares siguin responsables de l'educació dels seus fills, i en particular d'ajudar-los a créixer en la fe, no implica que hagin de complir aquesta missió ells sols. La societat i l'Església els prestaran el seu suport i podran acompanyar-los en l'exercici de la seva responsabilitat.

El mateix Francesc dedica espai a tractar el paper dels pares en l'educació dels seus fills al llarg d'aquesta exhortació apostòlica, sobretot en el capítol setè, que ell ha titulat “Vers la millora de l'educació dels fills”.

En les *anelles* 53-57, corresponents al capítol setè, ens referirem amb més detall al tema de l'educació dels fills en el si de la família.

- **Com a pares, de quina manera podem ajudar els nostres fills a créixer en la fe cristiana?**
- **Com valorem l'ajut que la societat i l'Església ens prestin en l'educació dels nostres fills?**
- **Ens és fàcil, com a pares, fomentar adequadament la necessària i progressiva autonomia dels nostres fills?**

El que anomenàvem «nucli interior» té en realitat un nucli intern ben diferenciat.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El nucli de la Terra és més complex del que hom creia

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tots sabeu que l'estructura interna del nostre planeta és de quatre capes ben diferenciades: escorça, mantell, nucli extern i nucli intern. Així ho posen ara també els llibres de text escolars. I amb raó. Aquesta estructura l'han evidenciada els moviments sísmics. Però el nucli resulta la part més problemàtica. Que té dues capes es va veure el 1936 pels estudis de la danesa Inge Lehmann amb tota evidència. Dues capes que en el moviment de rotació de la Terra no giren a la mateixa velocitat que l'escorça. Ho fan una mica més a poc a poc. Això mostra també com n'estan, de diferenciades, del mantell. Fins aquí coses conegudes des de fa anys.

Però ara ha sorgit una altra sorpresa per als geòlegs: No es pot parlar del nucli intern com d'una capa homogènia ben diferenciada, sinó que sembla evident que també està dividida en dues capes que mostren una certa independència una de l'altra. Aquesta és la conclusió a la qual ha arribat l'equip de geòlegs que ha publicat el resultat del seu estudi a la revista *Journal of Geophysical Research* del mes de març passat. Després de confessar que el nucli intern de la Terra conti-

nua sent «una de les parts més enigmàtiques del nostre planeta, malgrat els nombrosos estudis en els camps de la sismologia, la geodinàmica, la física mineral i la ciència de minerals», cal dir que ara s'ha pogut arribar a un altre coneixement força clar.

Què és el que s'ha vist? Que el que anomenàvem «nucli interior» té en realitat un nucli intern ben diferenciat. Ha arribat a aquesta conclusió, a partir d'una anàlisi molt rigorosa de dades sísmiques, la investigadora Joanne Stephenson, de la Universitat d'Austràlia, treballant amb un grup de col·laboradors. De fet, l'existència de parts diferenciades en el nucli intern ja s'havia enunciat com a probable fa unes dècades. Ara, però, sembla que ja no en podem dubtar.

Nosaltres no hi afegirem res més. Només admirar la meticulositat dels càlculs que ha calgut fer a partir de terratrèmols.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

Poc sabríem avui de mossèn Salvador Bové i Salvador si no fos per un opuscle biogràfic que li va dedicar el seu convilatà Joaquim Santasusagna. Nascut a Reus el 1869, la seva família va emigrar al poble de Sant Martí de Provençals. El 1881 va ingressar al Seminari Conciliar, formant part d'aquells seminaristes lletraferits, amaratats de la Renaixença, que tenien com a referents Guimerà o Verdaguer, de qui seria amic.

Cantà missa el 1895 i seria vicari de Sant Joan de Gràcia (1895), ecònom a l'Arboç, Torrelles de Foix, Bellver, Santa Maria de Martorell (1898), Santa Margarita del Penedès (1904) i rector de Sant Quirze (1906).

El 1898 es va doctorar en Teologia a Tarragona. D'aquella època són la majoria dels seus escrits: *Lo canonatge Pau Claris* (1894), *Assaig crítich sobre'l philosoph barceloní en Ramon Sibiude* (1896) i *Institucions de Catalunya* (1895); tots tres premiats als Jocs Florals.

Bové fou un dels grans especialistes en Ramon Llull del seu temps. A través del lul·lisme, entén la nació com un principi espiritual. És autor de *La filosofia nacional de Catalunya* (1902), *Les doctrines lulianes en lo congrés universitari català* (1904) i *El sistema científico luliano* (1908). Va fundar i di-

rigir la *Revista Lulliana*, que s'editaria entre el 1901 i el 1905.

La publicació sobre Sibiude, realitzada quan era vicari de Sant Joan de Gràcia, va costar-li un gran disgust. Tot i que es va imprimir complint tots els requisits, algú advertí que les doctrines del filòsof medieval havien estat condemnades al Concili de Trento. Llavors, el bisbe Jaume Català va prohibir l'obra el 24 d'abril del 1897; a la mateixa data, Salvador Bové se'n retractava i demanava perdó.

El 12 de febrer del 1909 seria nomenat canonge a la Seu d'Urgell; el juny seria admès com a membre corresponent a l'Acadèmia de les Bones Lletres i el 1911 publicaria *Santo Tomás de Aquino y el descenso del entendimiento: Platón y Aristóteles armonizados por el beato Raimundo Lulio*. El 1912 va ser nomenat predicador reial i obtenia la càtedra de Teologia Moral i Elocuència al Seminari de Barcelona.

Va participar en els actes acadèmics del VI centenari de la mort de Ramon Llull. Va morir a Badalona el 15 de juny del 1915. Un any després, la Universitat de Barcelona organitzava una exposició sobre Ramon Llull amb bona part dels seus materials; el seu llegat ocupa més de cinquanta capses a la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari barceloní.

Doctor en Teologia, mossèn Bové va ser un gran especialista en Ramon Llull.

GENT DE CASA

Salvador Bové i Salvador

**RAÚL BERZOSA FERNÁNDEZ
SALVADOR AGUILERA LÓPEZ**

Semana Santa

En los pinceles de Berzosa

Ediciones Palabra, 2021, 128 pàg.

Aquest llibre vol ser una guia espiritual per viure la setmana més important de l'any litúrgic. Quina millor manera de fer-ho que amb les meravelloses obres del pintor Raúl Berzosa, que ens ajudaran a la meditació visual, complementades amb passatges de la Bíblia que ens expliquen els fets ocorreguts aquests dies.

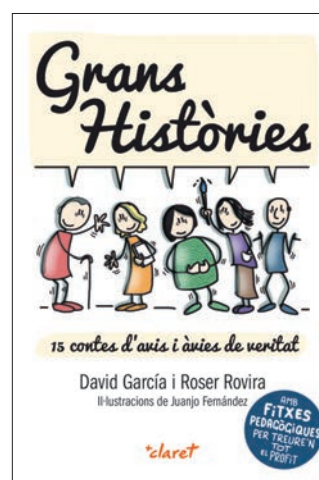
LOURDES PÉREZ

Con los pies en la tierra para alcanzar el cielo

Ediciones Luciérnaga, 2021,

422 pàg.

Des de la mort del pare de l'autora, aquesta comença a rebre cartes per escriptura automàtica. Primer del seu pare, però després també d'altres familiars. L'última carta és del seu marit, mort de sobte a causa del Covid-19. Aquestes cartes ens conviden a perdre la por a la mort i a veure-la com una nova etapa on roman l'esperit.

**DAVID GARCÍA / ROSER ROVIRA
JUANJO FERNÁNDEZ**

(il·lustracions)

Grans històries

Claret, 2021, 122 pàg.

Quinze relats d'avis i àvies de veritat basats en fets reals. Volem que avis i nens, professors i alumnes, pares i fills, puguin endinsar-se en aquestes pàgines esbossant un somriure, reconeixent situacions, estudiant un món, el de la gent gran que, tot i que sembli molt llunyà, el tenim just a tocar.

DAPHNE DU MAURIER

La cosina Rachel

Viena Edicions, 2020, 411 pàg.

Orfe des de ben petit, Philip Ashley ha estat criat pel seu cosí Ambrose, un afable terratinent de Cornualla vint anys més gran que ell, que li ha fet de pare. Fins ara, tots dos han viscut sense neguits vetllant per la prosperitat de la hisenda. Una obra mestra del suspens, amb una tensió psicològica que perdura fins molt després de l'última pàgina.

MÍRIAM TIRADO

Remogudes

Històries a flor de pell

Rosa dels Vents, 2021, 336 pàg.

Els protagonistes de *Remogudes* són mares, pares, fills, filles, avis, àvies, parelles, que s'adaptin a les adversitats d'aquests temps difícils que estem vivint i que, sobretot, es permeten sentir. Un llibre que parla de les emocions que ens remouen per dins a través d'unes històries amb què tots ens podem sentir identificats.

AMARA CASTRO CID

Con esto y un bizcocho

Maeva, 2021, 312 pàg.

«Con esto y un bizcocho, hasta mañana a las ocho» és la frase que pronuncia el doctor Morales, el psicòleg a qui acudeix Mariana Nogueira en el seu procés de curació. La Mariana torna a casa de la seva família després de patir un accident de cotxe que li ha deixat greus seqüeles en una cama i també ferides psicològiques.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA

andrusotorra@gmail.com

La primera proposta de Juan Carlos Martel Bayod (Barcelona, 1976), coincidint amb la seva etapa de director artístic del Teatre Lliure, enllaça amb dues més que ja havia estrenat abans també al Teatre Lliure: *Sis personatges*. Homenatge a Tomàs Giner, introspecció sobre els sensellar, i *Càsting Giulietta*, introspecció sobre dones soles entre

El mal de la joventut de Viena cent anys després

la setantena i la vuitantena anomenades de la tercera edat. La trilogia es tanca ara amb *La malaltia*, sobre la joventut del segle XXI, però emparant-se amb una altra generació, la de fa cent anys, la d'*El mal de la joventut*, de Ferdinand Bruckner, ambientada a la Viena d'entreguerres del segle XX.

El muntatge de *La malaltia* té un llast evident: un excés de referències i de tecles que es volen tocar totes alhora i que donarien per fer una altra trilogia sencera. Sota l'eix del suïcidi juvenil, la introspecció, en aquest cas, ha de donar abast a personatges joves del segle XXI en un moment d'incertesa per a tots

ells, però també fent salts cap a algunes de les escenes de Ferdinand Bruckner i, a més, permetre dins el muntatge la cabuda de les càpsules audiovisuals elaborades en una col·laboració amb alumnat de la Universitat Pompeu Fabra.

A la primera part del muntatge es fa una mirada a l'obra del cineasta iranià Abbas Kiarostami i el seu film més reconegut, *El gust de les cireres*, mentre els joves personatges —que representen l'evolució clònica dels estudiants de medicina de la Viena de Bruckner— van esquitxant les seves insatisfaccions i les seves denúncies, tocats per les culpes que se'ls atribueixen només perquè són joves.

Així com *Sis personatges...* i *Càsting Giulietta* se centraven en una línia simple i neta que no s'abandonava durant tot el muntatge, a *La malaltia* hi ha diferents línies a seguir i no sempre unes lliguen amb les altres. Quan això passa, el paper de l'espectador ha de ser més actiu que mai i ha d'intentar lligar tots aquests fils sense que s'emboïqui i quedi atrapat en la teranyina. Una teranyina, això sí, que compta amb destacables mostres d'interpretació de la jove companyia que la trama els porta a fer salts entre el realisme més documental o gairebé de debat de taula rodona a escenes carregades de romanticisme o d'existencialisme.

© Sílvia Poch

Les actrius Elena Martín i Mariantònia Salas en una escena de l'obra «La malaltia» del Teatre Lliure.

«LA MALALTIA»

DRAMATÚRGIA: Íngrid Guardiola
INTÈRPRETS: Emma Arquillué, Guillem Balart, Francesc Marginet Sensada, Elena Martín, Martina Roura i Mariantònia Salas
DIRECCIÓ:

Juan Carlos Martel Bayod
Sala Fabià Puigserver. Teatre Lliure de Montjuïc, Barcelona.
Fins a l'11 d'abril

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

JOSEP MARIA BOIXAREU VILAPLANA
Editor i escriptor

Entre la infantesa i l'adolescència

MIQUEL MARTÍN I SERRA

La dreuera

Edicions del Periscopi, 2020,
150 pàg.

Aquesta narració ens explica la història d'un nen, entre la infantesa i l'adolescència, que viu amb els seus pares a la masoveria d'un xalet d'una família benestant de Barcelona situada als afores d'un poble de l'Empordà entre el camp i el mar. La família del xalet té dos cotxes, un xofer i un iot. Al matrimoni ric cadascú va a la seva; tenen tres fills, *nurse*, tres criades filipines i dos gossos. Els masovers pares del nen són gent de pagès, ella fa de cuinera dels senyors i ell té cura del jardí i la piscina, a banda del seu propi hort.

El nen viu aquest contrast social en primera mà. Moltes coses no les entén però ell fa la seva vida amb els amics del poble i el mosso d'una masia veïna, un personatge interessantíssim. Va a l'escola i és un bon estudiant fins que té una crisi d'adolescència provocada per diverses raons, entre elles la frustració que sent en perdre de vista la més jove de les criades filipines que li havia despertat els primers instints sexuals de l'adolescència. Aquest tema i tots els més durs de la història estan tractats d'una manera deliciosa per l'autor.

La narració es mou entre el més bucòlic de l'entorn físic i els sentiments de tots els personatges amb atenció especial al protagonista, a qui el «progrés» tanca la dreuera que solia agafar per anar des de casa a l'escola i al poble per trobar-se amb els amics.

Com diu Josep Maria Fonalleras a l'epíleg del llibre, es tracta d'una «novel·la d'una elevada qualitat que m'atreveixo a dir que va més enllà de l'excel·lència literària i que arriba a transmetre una lliçó moral...». Un llibre que transcendeix la vida real per emmirallar-s'hi amb tot el seu missatge.

RAUXA

Un món nou

Quan de bon matí Maria Magdalena veu el sepulcre buit s'entristeix profundament. Ni tan sols quan tot seguit Jesús es fa present vora seu, no és capaç de reconèixer-lo i el pren per un altre qualsevol. Massa centrada en la pròpia tristor, aquest tancament en ella mateixa l'encega i no arriba a veure-hi més enllà de les aparences. Només quan Ell la crida pel seu nom, llavors sí, Maria pot veure les coses tal com són i és capaç de reconèixer el Ressuscitat. Gràcies a la familiaritat amb aquella veu que ja havia sentit abans, els sentits se li desclouen i per primera vegada hi veu i hi sent d'una manera fins aquell moment desconeguda per a ella. L'envaeix una joia nova, i alhora primigènia, que tot ho transforma. Sota aquesta llum inefable el món és tot un altre...

Avui nosaltres fem com Maria Magdalena; ja hem estat ressuscitats, però no ho sabem, i l'únic que veiem és la buidor del sepulcre. No és que en aquest món no tinguem raons per plorar —negar-ho seria una ingenuïtat ofensiva—, sinó que malgrat això, malgrat l'escandalosa presència del mal, ens falta veure que la vida no es redueix a aquesta trista realitat. No vivim en un món buit i sense cap ordre, sinó bell i ple de sentit. Magdalena pot fer aquest salt en un instant perquè ja s'havia avesat a sentir la veu del Senyor. A nosaltres ens manca aquesta familiaritat íntima amb ell i ens hem fet sords a la seva crida. Però així i tot, Ell ens continua cridant a cadascun de nosaltres pel nostre nom. Si afinem l'oïda el sentirem i veurem el món transformat.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

INTERIORITAT

El **dijous 8 d'abril**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco. Més informació: tel. 934 291 803.

JESUÏTES

El **dijous 8 d'abril**, a les 20.30, contemplació ignasiana guiada a l'església dels jesuïtes del carrer Casp de Barcelona.

PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA

El **divendres 9 d'abril**, a les 20.45, Escola de Pregària amb els salms (c/ Consell de Cent, 112 - Barcelona).

SILENCI CONTEMPLATIU

El **dissabte 10 d'abril**, a les 10.30, activitat guiada per Beatrice D'Cunha a l'Espai d'Interioritat Francesc Palau. Inscripcions: centre@espaiinterioritatpalau.com.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

Els **dimarts del 13 d'abril al 18 de maig**, a les 19.00, curs sobre *Què és el que en veritat cal creure?* amb José I. González Faus. Més informació: tel. 933 172 338.

Girona

PASQUA

El **diumenge 4 d'abril**, a les 11.00, el bisbe Francesc Pardo presideix la missa de Pasqua a la catedral de Girona.

SANTA EUGÈNIA D'AGULLANA

El **dilluns 5 d'abril**, a les 11.00, Aplec de Santa Eugènia d'Agullana amb la celebració de l'eucaristia.

Lleida

IREL

El **dijous 8 d'abril**, a les 18.30, conferència de Josep Otón sobre *La interioritat, lloc de trobada amb Déu* a través de Youtube.

Sant Feliu de Llobregat

SANT JOSEP

El **diumenge 11 d'abril**, a les 11.00, el bisbe Agustí Cortés presideix l'eucaristia a la parròquia de Sant Josep de Sant Vicenç dels Horts en l'aniversari de la dedicació del temple en l'Any de Sant Josep.

LA PASSIÓ

El **diumenge 11 d'abril**, a les 11.00, representació de La Passió al Teatre La Passió d'Esparreguera.

Terrassa

MONESTIR DE SANT CUGAT

El **diumenge 4 d'abril**, a les 11.00, visita de portes obertes *Oració, treball i poder* al monestir de Sant Cugat del Vallès. Reserves: tel. 936 759 951.

Tortosa

ORDENACIÓ

El **dissabte 10 d'abril**, a les 11.00, ordenació sacerdotal de Cristian Pinto a la catedral de Tortosa.

Urgell

SANT ROMÀ

El **dilluns 5 d'abril**, a les 12.00, missa solemne a l'església de Sant Romà de les Bons (Encamp, Andorra) per celebrar el seu titular.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 16 al 18 d'abril**, taller sobre *Curar ferides, refer l'autoestima*. Inscripcions: info@covamanresa.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Per aquells que arrisquen la vida lluitant pels drets fonamentals en dictadures, règims autoritaris i democràcies en crisi

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Pilarín Bayés, Josep Maria Boixareu, Agustí Codinach, Fernando Cordero, Antonio Gil, José Miguel Hernández, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, M. Mercè Palau, Joan Pallarès, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Josep Ruai, Jordi Sánchez, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Emili Villegas, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

M. MERCÈ PALAU

Mestre il·licenciat en Química, el germà Jesús de la Cruz s'ha dedicat durant més de 46 anys a la docència a l'escola cristiana concertada Sant Gabriel de Torroella de Montgrí; 20 dels quals com a director. Ara en fa sis que es va jubilar, però encara continua com a titular del centre religiós. També cal destacar la seva faceta artística. Pinta a l'oli i aquarel·la.

Quin és el seu dia a dia?

Primer complir amb les meves obligacions religioses. I després com a titular he de mirar que tot allò relacionat amb el centre funcioni. Jo m'encarrego sobretot del personal i que l'economia rutlli; la part pedagògica la porta el director. M'he desvinculat de la docència, però no del centre.

Ha estat mestre però també li agrada pintar.

La meua faceta artística és sobrevinguda. Va ser gràcies al pintor de Torroella Joan Fuster, que em va iniciar en l'aquarel·la i l'oli com a autodidacta. Fuster és el creador de l'estrambotisme, un corrent pictòric que jo continuo.

L'Església catòlica travessa dificultats?

Som en terra de missió i continuem en terra de missió. Aquí el gran problema és el de la transmissió de la fe per part de les famílies. En els centres continuem amb la tasca d'ensenyar la religió, en la mesura que podem i segons els programes de la Conferència Episcopal. Però si no hi ha vida religiosa a les famílies, la influència pràctica sobre els joves és molt difícil, i amb l'envelliment dels mossens, la cosa encara es complica més. Aquí tenim alumnes i famílies que no són practicants, fins i tot d'altres religions, sobretot musulmans. Alguns, encara que no segueixen la religió, l'escolten. A molts, més que no pas l'educació religiosa, els interessa la formació dels centres religiosos. L'educació és una cosa dels pares, nosaltres hem d'aprofundir-hi, però no podem obligar a complir.

Als centres religiosos la majoria del professorat és laic. Hi ha cen-

Gmà. Jesús de la Cruz, titular del col·legi Sant Gabriel de Torroella de Montgrí

«La pràctica religiosa l'ha de transmetre la família»

tres que fins i tot no tenen símbols religiosos.

Aquí tothom rep per vacances comunicats en què s'explica el que se celebra realment des del punt de vista religiós. Els pares ho respecten molt.

Es critica molt el paper de l'Església en molts àmbits de la societat.

Hi ha un malentès, en el sentit que es pensen que l'Església només són els mossens. Som tots els que creiem. Qui treballa? Treballa tothom que vol fer-ho des del punt de vista cristià. Molta gent voluntària col·labora per fer el bé. L'Església som tots.

A Amèrica del Sud existeix un

cristianisme més viu que aquí?

Sí. Perquè les esglésies o confessions fora de la catòlica tenen molta passió. Aquesta és la impressió, perquè nosaltres hem estat al Perú i Colòmbia i ho veiem. Passa el mateix al Brasil. Penso que la pitjor part se l'emporta Espanya, per la indiferència religiosa que hi ha, superior a França o Alemanya.

Quin factor ha provocat aquesta situació?

El materialisme i el concepte que la vida és per disfrutar-la. La vida no és per passar-s'ho bé, sinó per passar-s'ho bé fent el bé. Hem de llegir l'evangeli i la paraula de Déu per saber què ens vol transmetre a l'hora de viure la fe.

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Dilluns de Pasqua, 5 d'abril

21 h, Especial Núria Feliu

EL GIRAVOLT DE MAIG

*22 h, El Giravolt de maig,
òpera de Josep Carner i Eduard Toldrà*

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play